

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра режисури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до творчого проєкту
дитячої естрадної вистави «До ... дому»
на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

Виконав:

здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
Богдан КАПОН

Керівник творчого проєкту:

викладачка кафедри режисури ХДАК,
Кристина НАСТАЧЕНКО

Рецензент:

директорка
КЗ «Харківський міський центр дозвілля молоді»
Альона ЛЕОНОВА

Допущено до захисту
Зав. кафедри _____ / Ольга ЛАЧКО /
11 червня 2025 р.

Харків 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ СКЛАДОВІ РОЗРОБЛЕННЯ РЕЖИСЕРСЬКОГО ПОСТАНОВОЧНОГО ПЛАНУ ДИТЯЧОЇ ЕСТРАДНОЇ ВИСТАВИ «ДО ... ДОМУ».....	8
1.1 Аналіз фахової літератури, використаної до постановки дитячої естрадної вистави «До ... дому».....	8
1.2. Основні особливості проведення дитячої естрадної вистави «До ... дому»	17
РОЗДІЛ 2. РЕЖИСЕРСЬКИЙ ПОСТАНОВОЧНИЙ ПЛАН.....	21
2.1. Аналіз сценарію дитячої естрадної вистави «До ... дому».....	21
2.2. Режисерський задум дитячої естрадної вистави «До ... дому»	24
2.3. Втілення режисерського задуму дитячої естрадної вистави «До ... дому»	36
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ.....	65

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ХМКЦ – Харківський муніципальний культурний центр. Культурний центр, на базі якого працює дитяча школа мюзиклу «Дартс», та на базі якого здійснено постановку естрадної дитячої вистави «До ... дому».

ШМ «Дартс» - дитяча школа мюзиклу «Дартс», яка працює на базі Харківського муніципального культурного центру, та на базі якої реалізовано постановку «До ... дому».

ГЗК – голос за кадром. Абривіатура, яка використовується в сценарії. Позначає текст, який промовляється героєм/героями за кулісами або текст, записаний на фонограму.

ВТУП

У сучасних умовах, коли Україна переживає глибокі суспільні й історичні трансформації, особливої ваги набуває питання збереження дитинства як простору безпеки, розвитку та творчості. Дитяча творчість сьогодні виконує важливу функцію не лише у формуванні естетичних смаків чи комунікативних навичок, а й у збереженні психоемоційної рівноваги, зміцненні ідентичності та наданні дітям голосу у спільному наративі країни. Мистецькі ініціативи, спрямовані на роботу з дітьми, стають своєрідними осередками надії та світла в контексті загальнонаціональних викликів.

Одним із логічних результатів занять дітей у театральних гуртках та мистецьких студіях стає створення вистави. Сьогодні дитячі творчі колективи активно розширюють напрями своєї діяльності, виходячи за межі традиційних театральних форм і звертаючись до постановок мюзиклів, шоу-вистав та інших жанрів естрадного мистецтва, що відповідають запитам сучасного глядача. В умовах нової культурної дійсності такі підходи та напрями роботи дозволяють створити не просто виставу, а подію — живу, динамічну, здатну поєднати сучасне художнє мислення з глибоким педагогічним змістом. Постать режисера в такому постановочному процесі відіграє ключову роль: саме режисер координує творчі ланки, формує загальну концепцію, добирає засоби виразності та відповідає за емоційний і виховний результат.

У межах цієї дипломної роботи розглядається досвід створення дитячої естрадної вистави «До... дому» на базі Харківського муніципального культурного центру. Цей проєкт є прикладом комплексної режисерської роботи, зорієнтованої як на досягнення художньої якості, так і на задоволення глибинних емоційних потреб цільової аудиторії.

Актуальність обраної теми зумовлена складними суспільно-політичними обставинами, в яких перебуває Україна. В умовах

повномасштабної війни, коли психоемоційний стан населення, зокрема дітей та підлітків, постійно піддається випробуванням, мистецька робота з молоддю набуває особливого значення. Особливо це стосується прифронтових територій, таких як Харків, де щоденна небезпека та тривожність стають частиною повсякдення. У таких реаліях мистецтво відіграє роль емоційної опори, простору безпеки й розвитку, який допомагає дітям зберігати відчуття нормального дитинства.

Гурткова та театральна діяльність дає змогу дітям не лише розвивати творчі здібності, а й формувати естетичний смак, емпатію, здатність до співпереживання й командної роботи. Саме через мистецтво відбувається м'яке, але глибоке формування цінностей, зокрема європейськоорієнтованого гуманістичного світогляду. Участь у колективному творчому процесі дозволяє дітям відволікатися від буденної тривоги, вчитися емоційного самовираження й водночас осмислювати реальність через художні образи, що робить театральну діяльність не лише естетично, а й соціально значущою.

Тематика взаємин із батьками, пошуку власної ідентичності та прийняття себе стане важливою складовою постановки. Ці питання будуть порушені як у драматургії вистави, так і в образній побудові номерів. Через участь у створенні вистави діти не лише глибше осмислять запропоновані теми, а й матимуть можливість прожити їх у творчому процесі, що сприятиме емоційному розвитку, формуванню внутрішньої стійкості та вмінню виражати власні почуття. Таким чином, мистецький досвід стане не лише естетичною подією, а й простором особистісного зростання кожного учасника.

Мета проєкту. Даний проєкт спрямований на дослідження та практичне втілення режисерського задуму дитячої естрадної вистави «До... дому», що поєднує сучасні принципи постановочної діяльності з урахуванням специфіки роботи з дитячою аудиторією. Робота охоплює всі етапи створення сценічного дійства — від формування ідеї та розробки сценарної структури до організаційної реалізації вистави в умовах конкретного мистецького простору.

Реалізація поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

1. Здійснити аналіз наукових і навчально-методичних джерел, присвячених режисурі естрадного мистецтва, дитячого театру та методикам гурткової роботи;
2. Обґрунтувати організаційно-режисерські аспекти створення дитячої естрадної вистави «Шлях до... дому»;
3. Проаналізувати сценарну основу вистави та її відповідність віковим і психологічним особливостям цільової аудиторії;
4. Визначити режисерський задум вистави з урахуванням естрадної специфіки;
5. Охарактеризувати основні етапи втілення творчого задуму в умовах роботи дитячого колективу Харківського муніципального культурного центру.

Об'єктом дослідження є процес створення вистави в дитячому театральному колективі міста Харків.

Предметом дослідження виступають особливості режисури дитячої естрадної вистави «До ... дому» на базі ШМ «Дартс» ХМКЦ.

Практичне значення результатів даної дипломної роботи полягає у можливості використання напрацьованих теоретичних і режисерсько-організаційних рішень під час реалізації мистецьких проєктів з дитячими творчими колективами. Представлений матеріал може слугувати практичним інструментом для постановки естрадних вистав у дитячих школах мистецтв, позашкільних мистецьких закладах, культурних центрах, студіях театального та/або естрадного спрямування. Для дітей-учасників така форма творчої діяльності стане важливим етапом особистісного зростання, сприятиме розвитку їхнього емоційного інтелекту, комунікації, самовираження та відповідальності. Для самого колективу ШМ «Дартс»

участь у постановці надасть можливість створити художньо завершений сценічний продукт, який можна представляти на фестивалях, конкурсах та інших культурних подіях, активно включаючись у мистецьке життя країни.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ СКЛАДОВІ РОЗРОБЛЕННЯ РЕЖИСЕРСЬКОГО ПОСТАНОВОЧНОГО ПЛАНУ ДИТЯЧОЇ ЕСТРАДНОЇ ВИСТАВИ «ДО ... ДОМУ»

1.1. Аналіз фахової літератури, використаної до постановки дитячої естрадної вистави «До ... дому»

Успішна постановка дитячої естрадної вистави потребує ґрунтовної теоретичної підготовки, що спирається на опрацювання актуальних джерел з режисури, театрального та естрадного мистецтва, а також суміжних галузей знання. Враховуючи обрану тему творчого проєкту — створення дитячої естрадної вистави «До ... дому», — а також особливості сприйняття цільової аудиторії, увагу було сфокусовано на доборі літератури, що висвітлює специфіку роботи в контексті сценічного дійства для дітей. Зокрема, до кола використаних джерел увійшли праці, присвячені принципам режисерського мислення, сценарній структурі, роботі з дитячим виконавцем, а також психологічним та педагогічним аспектам взаємодії з юними глядачами. Такий міждисциплінарний підхід дозволив сформуванати комплексне бачення процесу постановки та забезпечити науково обґрунтовану основу для подальшої реалізації проєкту.

Розуміння поняття, функцій і особливостей естрадних шоу-вистав, орієнтованих на дитячу аудиторію, є необхідною умовою для їх ефективного планування й реалізації. Такі постановки не лише виконують розважальну функцію, а й мають важливу виховну та комунікативну місію. Особливо актуальними є проєкти, що торкаються теми взаєморозуміння між батьками й дітьми, оскільки сучасний світ породжує дедалі більше викликів для міжпоколіннього діалогу. Саме через театральне мистецтво можливо емоційно і доступно порушити важливі питання, які часто залишаються поза межами повсякденного спілкування, створити простір для співпереживання, осмислення та спільного досвіду. Таким чином, дитяча естрадна вистава стає не лише

формою сценічного висловлювання, а й інструментом підтримки емоційного зв'язку в родині.

У межах підготовки творчого проєкту особливу увагу було приділено джерелам, що висвітлюють психологічні аспекти впливу театрального мистецтва на дитину. У працях з дитячої психології та педагогіки розкривається важливість емоційного досвіду, який дитина отримує через театральну діяльність, та його роль у формуванні самооцінки, емпатії й соціальних навичок. Значне місце у науковій та навчально-методичній літературі відведено шкільному театру, який розглядається як ефективний інструмент розвитку творчості, комунікації, критичного мислення та емоційного інтелекту. Праці, присвячені специфіці режисури дитячих вистав, також підкреслюють важливість індивідуального підходу до юного виконавця, врахування вікових особливостей сприйняття та побудови репетиційного процесу в ігровій, безпечній формі. Таким чином, обрана література стала основою для осмислення тонкощів постановки вистави, орієнтованої на дитячу аудиторію як глядача і як учасника.

Так, наприклад, у статті Л. Антоненко «Особливості психології сприйняття театралізації школярами різного віку» розглянуто психологічні засади залучення дітей до театральної діяльності в межах шкільної освіти. Автор аналізує вплив театралізації на формування емоційної, комунікативної та естетичної сфер учнів, акцентуючи на важливості вікової диференціації під час організації театральних заходів. Особливу увагу приділено ролі театру як засобу розвитку творчих здібностей, уяви, мовлення та здатності до колективної взаємодії. Стаття підкреслює необхідність поетапного формування глядацької культури та виконавської компетентності, відповідно до психофізіологічних характеристик дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку. [1]

За думкою Тандеряк О, театр є однією з найбільш доступних і водночас комплексних форм мистецької діяльності для дітей, що сприяє розв'язанню

низки ключових завдань сучасної педагогіки та психології, пов'язаних із формуванням творчої особистості. Театральна практика слугує ефективним інструментом розвитку естетичного сприйняття, морально-етичних орієнтирів, свободи самовираження й поведінкової саморегуляції. Вона стимулює формування комунікативної компетентності, ініціативності у мовленні (як у діалогічній, так і в монологічній формах), а також сприяє розвитку когнітивних процесів — пам'яті, уваги, мовлення, мислення та фантазії. Особливо важливою є здатність театру створювати умови для опрацювання конфліктних ситуацій у безпечному середовищі гри, що сприяє емоційному та вольовому дозріванню дитини. [19]

Стаття «Шкільний театр як засіб формування креативної особистості» Є. Богасевич присвячена аналізу освітнього потенціалу театрального мистецтва у шкільному середовищі. Автор розглядає шкільний театр як інструмент розвитку творчих здібностей, емоційного інтелекту, комунікативної компетентності та соціальної адаптації дітей. Акцентовано увагу на ролі театру у формуванні цілісної, креативної особистості, здатної до самовираження, співпраці та рефлексії. Стаття підкреслює інтегративний характер театру, який поєднує мистецтво, педагогіку та психологію у єдиному виховному процесі. [2]

Аналіз фахової літератури, присвяченої режисурі дитячих сценічних форм, свідчить про зростання зацікавлення дослідників темою театральної творчості з дітьми як потужного засобу художньо-естетичного виховання, соціалізації та самовираження. У працях І. Г. Кабанової «Культурологічний нарис історії діяльності дитячої зразкової театральної студії „Арлекін“» [8] «Обдаровані діти в театральній студії: практичний досвід та культурологічна рефлексія» [9], «Особливості методики виховання особистості засобами театрального мистецтва» [10] окреслено методичні та педагогічні підходи до роботи з дитячою аудиторією, підкреслюється важливість індивідуального підходу, атмосфери довіри, а також використання театру як середовища формування внутрішньої культури. У статті Р. Працкова та В. Бойка «Методи

формування акторських здібностей у вихованців дитячого театру» [18] систематизовано ефективні прийоми розвитку сценічних навичок, адаптованих до вікових особливостей дітей. Харченко М. і Крипчук М. у статті «Режисерські технології при створенні сучасних дитячих мюзиклів» [21] акцентують увагу на поєднанні режисерських, педагогічних і хореографічних стратегій при створенні сучасних естрадних форм для дітей.

Таким чином, аналіз розглянутих публікацій свідчить про те, що театральне мистецтво відіграє важливу роль у розвитку особистості дитини. Воно є не лише засобом естетичного виховання, а й ефективним інструментом формування креативності, емоційної чутливості та комунікативних умінь. Завдяки поєднанню мистецького, психологічного та педагогічного впливів, театральна діяльність створює сприятливе середовище для самопізнання, творчого самовираження та соціалізації дітей різного віку.

У сучасному культурному процесі режисура постає як комплексна й динамічна система, що поєднує мистецьке бачення з глибоким розумінням соціального контексту, вікової аудиторії та принципів міждисциплінарної взаємодії. Водночас, теоретичне осмислення режисури ґрунтується на здобутках попередніх десятиліть, коли закладалися фундаментальні поняття композиції сценічної дії, роботи з актором, організації простору та часу. Актуальні джерела дозволяють простежити, як класичні уявлення про режисуру адаптуються до потреб сучасного глядача — особливо, якщо йдеться про дитячу аудиторію та формат шоу-вистави.

У контексті дослідження режисури шоу-вистав важливу теоретичну та методологічну основу становлять праці провідних мистецтвознавців, зокрема В. Кісіна, який розглядає режисуру як самостійне мистецьке явище й фахову діяльність. У своїх роботах він аналізує її природу, функції та роль у структурі сценічних мистецтв, що дозволяє глибше осмислити специфіку режисерської професії. [11]

У контексті дослідження принципів постановки шоу-вистави, яка передбачає включення окремих естрадних номерів, важливим теоретичним підґрунтям стали праці, присвячені саме естрадному й видовищному мистецтву. Зокрема, навчальний посібник О. П. Кужельного «Основи режисури театралізованих видовищ і свят» пропонує системний огляд методології створення масових культурних подій, приділяючи увагу побудові художнього задуму, композиції подієвого сценарію та режисерському забезпеченню реалізації творчої ідеї. [13] Водночас навчальний посібник В. П. Зайцева «Режисура естради та масових видовищ» подає ґрунтовний аналіз специфіки режисерської діяльності в естрадному просторі, акцентуючи увагу на особливостях жанрової природи естрадних номерів, логіці їх поєднання у концертному блоці, роботі з виконавцями та сприйнятті аудиторії. [7] У контексті постановки шоу-вистави ці джерела є ключовими для усвідомлення режисерської стратегії, адаптації форм та методів до специфіки цільової аудиторії та поєднання драматургії видовища з виразною естрадною формою.

Окремої уваги заслуговує сучасне спеціалізоване видання О. Боднарчука «Як створити грандіозне шоу», яке пропонує комплексне бачення процесу створення шоу-продукту в умовах сучасного культурного простору. Значна увага в книзі приділяється драматургії шоу: аналізуються принципи розробки ідеї номеру, побудови структури виступу, сценічного втілення та створення цілісного художнього образу в межах малої сценічної форми.

Автор акцентує на важливості образного мислення та розуміння актуального соціокультурного контексту. Окремий розділ присвячено інтеграції інноваційних технологій, поєднанню дизайну й режисури, а також особливостям співпраці режисера з постановочною командою — хореографом, сценографом, художником костюма, фахівцями зі світла, відео та режисером зйомки. Видання містить низку практичних рекомендацій щодо ефективної комунікації та організації творчого процесу, що робить його цінним джерелом у сфері режисури шоу-вистав. [3]

Один з важливих обов'язків режисера у процесі розробки та реалізації творчого задуму дитячої шоу-вистави — приділення особливої уваги драматургічному конструюванню сценічного дійства. Йдеться не лише про створення загальної сюжетної канви, що визначає логіку та послідовність сцен, а й про ґрунтовне опрацювання драматургії кожного окремого естрадного або театралізованого номеру. Такий підхід забезпечує цілісність вистави, сприяє гармонійному розвитку її емоційної та змістовної лінії, дозволяє глибше розкрити основну ідею та ефективніше впливати на глядача, особливо коли йдеться про дитячу аудиторію з її специфікою сприйняття.

Драматургічна побудова естрадних номерів має власну специфіку, яка відрізняється від класичної театральної структури. Основна увага зосереджена на виразності головної ідеї, емоційній насиченості та динамічному розвитку дії в обмеженому часі. Естрадний номер часто функціонує як завершена мініатюра з чітким композиційним каркасом: експозиція, розвиток, кульмінація та фінал. Особливого значення набуває монтажність мислення, ритмічність, а також взаємодія музики, пластики, візуальних ефектів і виконавської манери. Така структура дозволяє максимально швидко залучити увагу глядача, викликати емоційний відгук і створити яскравий сценічний образ у межах короткої форми. [6; 3]

У процесі постановки дитячої шоу-вистави музичне оформлення посідає ключове місце, адже саме музика визначає емоційний тон, формує атмосферу сценічної дії та сприяє розвитку сюжету. Вона виконує функцію не лише фонові складові, а стає активним учасником драматургії, що органічно вплітається в структуру вистави та впливає на глядацьке сприйняття. Особливо актуальною є увага до музичного матеріалу в дитячих проєктах, оскільки діти значною мірою реагують на ритм, темп, мелодику та динаміку звукового супроводу. Як зазначає В. П. Зайцев, «режисер естради повинен розумітися і на психології музичного сприймання, пов'язаного з творчою уявою та іншими моментами» [7, с. 108] психологічного характеру, що підкреслює важливість

комплексного підходу до роботи з музичним матеріалом. Таким чином, розуміння ролі музики в постановці є необхідною передумовою для створення цілісного й емоційно переконливого сценічного продукту.

Окрім музичного супроводу, важливими елементами сценічного втілення вистави виступають хореографія, сценічний рух, театральна акустика, світлові ефекти та костюмоване оформлення. Хореографічні фрагменти в різних формах не лише підсилюють виступи вокалістів чи артистів оригінального жанру, але й нерідко функціонують як самостійні драматургічні компоненти, що розширюють смислове наповнення й емоційну виразність шоу. [12]

Хореографія та пластичне вирішення займають провідне місце в структурі постановки естрадних номерів, які складають шоу-вистави, оскільки значною мірою визначають динаміку сценічної дії, емоційне наповнення та візуальну привабливість постановки. Завдяки використанню пластичних засобів виразності — руху, жесту, просторової композиції — режисер має змогу поглибити змістовий рівень вистави, підкреслити її темпоритм і створити ефектну сценічну атмосферу. Окрім того, важливим елементом у роботі над пластичним рішенням є збереження самотності виконавця, його психофізичної свободи, здатності імпровізувати. [12] За словами Красовської: «Пластика сучасного естрадного виконавця — одна з найголовніших складових сценічного образу — дозволяє висловлювати виконавцеві сутність, зміст, емоційно-змістовну основу». [12, с. 151] У контексті сучасного мистецтва, що дедалі більше тяжіє до синтезу жанрів і візуальної складової, хореографічні елементи виступають не лише як доповнення, а як повноцінний інструмент драматургії, що розкриває смислові й емоційні акценти твору, формуючи єдине художнє ціле.

Не менш вагомою складовою у процесі постановки шоу-вистави є її технічне забезпечення, зокрема — світлове оформлення, яке відіграє важливу роль у формуванні загальної атмосфери сценічного дійства, акцентуванні

драматургічних вузлів та візуалізації режисерського задуму. У зв'язку з цим режисер-постановник звертається до спеціалізованих джерел, присвячених теорії та практиці сценічного освітлення, аналізує рекомендації щодо використання сучасних світлотехнічних засобів, динамічного світла, колірних рішень і світлових переходів, які дозволяють підсилити емоційний вплив і видовищність вистави.

У сценічному мистецтві світло часто порівнюють із фарбами, а освітлювачів — із художниками, що «малюють світлом». Це метафоричне порівняння влучно передає суть роботи з освітленням у шоу-виставах: світло не лише висвітлює сцену, а й створює емоційні акценти, просторові плани, підкреслює динаміку дії. Розуміння фізичних властивостей світла, його напрямку, кольору, інтенсивності й контрасту дозволяє режисерів-постановникові та режисеру по світлу максимально ефективно використовувати освітлення як засіб художнього вираження, що допомагає досягати глибшого впливу на глядача і розкривати образну концепцію вистави. [23; 24; 25]

Розглянуті теоретичні та навчально-методичні джерела дозволяють зробити висновок, що режисура дитячої естрадної вистави є комплексною мистецькою діяльністю, яка поєднує драматургічну, музичну, хореографічну, технічну та педагогічну складові. Особливості цільової аудиторії — діти різного віку — зумовлюють потребу в адаптації художніх засобів до їхнього сприйняття, а також у створенні динамічної структури постановки, що поєднує видовищність із чіткою сюжетною логікою.

У процесі постановки значна увага приділяється музичному рішенням, що формує емоційний ритм вистави та стає основою для драматургії. Важливою складовою є також хореографія, яка виступає не лише як засіб естетичної виразності, а й як інструмент формування образної структури шоу. Не менш значущими є технічні елементи — зокрема світлове оформлення, що дозволяє створити потрібну атмосферу, підкреслити сценічну дію та надати постановці емоційної глибини.

Отже, аналіз літератури підтвердив, що режисер естрадної вистави має не лише володіти професійними навичками організації творчого процесу, а й мислити в категоріях складної багатокомпонентної структури. Синтез драматургії, музики, пластики, світла та просторового рішення вимагає від режисера здатності до інтеграції різних мистецьких мов у єдину сценічну форму, яка не лише захоплює глядача, а й виконує важливу виховну та естетичну функцію.

1.2. Основні особливості проведення дитячої естрадної вистави «До ... дому»

Підготовка дитячої естрадної вистави потребує комплексного підходу, що поєднує творчу, педагогічну та організаційну складові. На відміну від більш розповсюджених театралізованих дійств (наприклад, театралізованих концертів), шоу-вистава орієнтована на синтез естрадних номерів, яскравих візуальних ефектів, музики, хореографії та гри світла, які нероздільно вплітаються в драматургічну основу, враховуючи при цьому особливості дитячої аудиторії — її потребу в динаміці, образності, доступності змісту та емоційній насиченості.

У цьому підрозділі увагу зосереджено на процесі формування художнього задуму дитячої естрадної вистави «До ... дому». Зокрема, розглядаються особливості обраного жанру, його специфіка у контексті сучасного естрадного мистецтва, а також ключові чинники, які впливають на зміст і форму вистави: вікова категорія глядачів, психоемоційні особливості дитячого сприйняття, потреба в динаміці, образності, ігрових елементах і чіткій структурі. Усвідомлення цих параметрів є підґрунтям для побудови ідеї вистави, визначення її головної теми, смислових акцентів та художньої мови, якою ця тема буде розкрита. Не менш важливими є побудова темпоритму та створення емоційно відповідної атмосфери, які формують загальне враження від вистави й забезпечують залучення та утримання уваги дитячої аудиторії протягом усього дійства.

Задум естрадної вистави «До... дому» планується реалізувати на базі Харківського муніципального культурного центру, за участі вихованців колективу дитячої школи мюзиклу «Дартс». Вибір саме цього колективу зумовлений багатопрофільною підготовкою учасників у напрямках акторської майстерності, вокалу та хореографії, що є надзвичайно важливим для сценічного втілення жанру шоу. Важливою перевагою також є наявність досвіду командної творчої роботи, сформоване творче середовище,

налагоджена взаємодія між учасниками та педагогами, а також відкритість до експериментів і пошуку нових форм театральної виразності. Реалізація постановки передбачає тісну співпрацю режисера-постановника, керівника колективу, балетмейстера та вокального педагога студії.

Підготовка естрадної вистави, особливо орієнтованої на дитячу аудиторію, є складним і багатогранним процесом, що вимагає від режисера високого рівня професійної майстерності, художнього мислення та міждисциплінарного підходу. На відміну від класичних концертних програм, шоу-вистава передбачає цілісне поєднання естрадних номерів, сценічної дії, хореографії, музичного оформлення, відеоарту та світлових ефектів, які разом створюють виразну художню структуру.

Режисерська стратегія має враховувати хронометраж програми, ритмічну побудову сцен, чергування жанрових і темпоритмічних блоків для запобігання втраті глядацької уваги. Важливо дотримуватись жанрово-емоційного контрасту, чергуючи ліричні та динамічні фрагменти, вокальні й хореографічні номери, що не лише урізноманітнює сприйняття, а й поглиблює сенсове наповнення дії. Окремої уваги потребує і організаційно-технічна логістика: використання сценічного простору, розміщення реквізиту, світлових акцентів і відеопроекції мають бути інтегровані в загальну структуру шоу-вистави й не перешкоджати динаміці сценічного розвитку. [18; 10]

Постановка естрадної вистави «До... дому» передбачає створення оригінального сценарію, спеціально розробленого для цієї постановки. Основою драматургічної структури вистави стане сценічна дія, візуально-пластичний образ і музичне середовище, а вербальний компонент матиме другорядну, супровідну функцію. Такий підхід дозволяє посилити емоційний вплив на глядача за допомогою мови руху, ритму та зображення, що є особливо ефективним у роботі з дитячою аудиторією. До структури сценарію буде включено низку музичних номерів, створених на основі стилістичних мотивів

популярних композицій сучасних світових та українських виконавців, адаптованих до тематики й художньої концепції вистави.

Враховуючи вікові особливості виконавців, які є учасниками дитячої студії, організація репетиційного процесу потребує особливої уваги. Основна частина постановочної роботи планується в рамках основного графіку занять колективу — тричі на тиждень по півтори години. Такий режим є оптимальним з огляду на збереження фізичного і психологічного ресурсу дітей, сприяє підтриманню сталого творчого ритму та формуванню позитивного ставлення до репетицій. Подібний підхід дозволяє забезпечити поступове й усвідомлене засвоєння матеріалу, уникнути перевантаження, а також зберегти високий рівень емоційної залученості, який є надзвичайно важливим чинником у роботі з дитячим колективом.

Також важливою складовою реалізації творчого задуму стане співпраця з художником по світлу, який відповідатиме за створення світлової партитури вистави. Світлове оформлення, як один із ключових засобів виразності у шоу-постановці, сприятиме формуванню емоційної атмосфери, акцентуванню драматургічних вузлів і підтримці загального темпоритму дії. Технічне оснащення ХМКЦ дозволяє застосовувати сучасні світлові рішення, що надає можливість інтегрувати елементи видовищності, характерні саме для жанру шоу-вистави. Завдяки цьому сценічна композиція отримає візуальну глибину, динаміку та яскраву естетичну виразність.

Окремим напрямом у процесі реалізації постановки стане робота над візуальним образом вистави — підбір костюмів, реквізиту та елементів художнього оформлення, що відповідатимуть художньому задуму та стилістиці шоу. Естетична єдність образів виконавців має значення як з точки зору загального враження, так і для поглиблення драматургічного змісту окремих номерів. Для забезпечення візуального оформлення планується залучення наявної матеріальної бази ХМКЦ, що дозволить ефективно організувати цей етап підготовки з урахуванням технічних і фінансових можливостей.

Таким чином, розробка творчого задуму дитячої естрадної вистави «До... дому» передбачає врахування цілого комплексу факторів — жанрової специфіки естрадної постановки, вікових особливостей виконавців, технічних можливостей майданчику, а також командної взаємодії фахівців різного профілю. Сценарна структура, музичне оформлення, хореографія, світлові рішення, костюми та реквізит мають бути органічно інтегрованими в єдиний художній простір, що забезпечить створення цілісного, емоційно насиченого і змістовного видовища. Усі організаційні та творчі рішення ухвалюються з урахуванням комфорту та психологічного добробуту дітей, що є запорукою успішної реалізації мистецького проєкту.

РОЗДІЛ 2. РЕЖИСЕРСЬКИЙ ПОСТАНОВОЧНИЙ ПЛАН

2.1. Аналіз сценарію дитячої естрадної вистави «До ... дому»

Сценарій, створений спеціально для постановки шоу-вистави, є оригінальним авторським текстом, що розроблений відповідно до тематичних і жанрових особливостей дитячої естрадної вистави. Його драматургічна структура спрямована на розкриття ключової ідеї. Провідними засобами художнього вираження в сценарії виступають вокальні та пластичні номери, які не лише виконують естетичну функцію, а й несуть глибоке смислове навантаження, сприяючи емоційній включеності глядача, формуванню емпатії та осмисленню важливості родинного діалогу. (ДОДАТОК А)

Проблема: криза у взаєморозумінні між дітьми та батьками.

Тема: пошук порозуміння між дітьми та батьками у сучасному світі.

Ідея: батьки і діти, вчіться чути один одного і говорити про важливі речі з любов'ю.

Конфлікт: бажання дітей втекти від дорослих та неможливість це зробити через зіткнення з реальністю, в якій батьківська присутність виявляється необхідною.

Етапи послідовного і логічного розвитку теми (епізоди, їх теми)

1. Пролог

Тема епізоду: народження спротиву і непорозуміння між дітьми і батьками.

2. Епізод «Ну мам! Ну тато!»

Тема епізоду: діти вирішують «бути без дорослих», втекти на іншу планету.

3. Епізод «Планета Холодної Лоун»

Тема епізоду: зустріч дітей з холодом самотності.

4. Епізод «Планета Сестер Мудроморок»

Тема епізоду: протистояння дітей пихатості і зарозумілості.

5. Епізод «Планета Порожнечників»

Тема епізоду: спротив дітей бажанню Порожнечників стерти їхні особистості.

6. Епізод «Шлях до дому».

Тема епізоду: пошук взаєморозуміння дітей та батьків; усвідомлення дітьми справжніх мотивів такої поведінки батьків.

Сценарно-режисерський хід: подорож різними планетами у пошуках найкращої планети без батьківського контролю.

Архітектоніка сценарію

<i>Елемент композиційної побудови</i>	<i>Епізод / подієвий ряд</i>
Експозиція Пролог.	Віддалення дітей і батьків один від одного.
Зав'язка Епізод «Ну мам! Ну тато».	Сперечання батьків і дітей; діти приймають рішення покинути планету у пошуках кращого життя без дорослих.
Розвиток дії Епізоди «Планета Холодної Лоун» та «Планета Сестер Мудроморок».	Зустріч дітей з Холодною Лоун; Холодна Лоун «заманює» дітей у свій світ; діти тікають з планети Холодної Лоун. Зустріч Сестер Мудроморок та дітей; Сестри намагаються змусити дітей вчитися; сутичка Сестер мудро морок та дітей; втеча дітей з планети Сестер Мудроморок.
Кульмінація Епізод ««Планета Порожнечників»	Ліра зустрічається з Порожнечниками; Порожнечники «перетворюють» Ліру; Ліра намагається «перетворити» на порожнечників інших дітей; Мія рятує Ліру; діти перемагають Порожнечників.
Розв'язка Епізод «Шлях додому»	Діти чують, що насправді говорять їм батьки; діти вирішують повернутися додому.

2.2. Режисерський задум дитячої естрадної вистави «До ... дому»

Розглянемо ключові аспекти концепції режисерського задуму дитячої естрадної вистави «До ... дому».

Дана вистава буде побудована як синтетичне дійство, що поєднує вокальні номери, пластично-хореографічні номери та драматичні сцени. Така структура дозволить художньо осмислити та донести до цільової аудиторії складну тему порозуміння між дітьми та батьками, передаючи її через образність. Музика і рух виступають головними художньо-виразними засобами, а слово — супроводжувальним, смисловим акцентом.

У виставі буде створено емоційно-психологічний простір, в якому розгортається внутрішній конфлікт. Наявність групи абстрактних персонажів (наприклад, Сестри Мудромороки, Порожнечники) символізує спотворене уявлення про дорослість і нав'язану «дорослу» норму. Це дозволить створити гнучкий образний ландшафт, у якому кожна дитина знаходить своє місце.

Світлове оформлення відіграє не лише декоративну, а й смислотворчу функцію — воно допомагатиме формувати атмосферу окремих сцен, підкреслюватиме зміни настроїв і внутрішніх станів персонажів, а також виконуватиме роль просторової навігації у метафоричному світі вистави.

Фінал вистави не даватиме готової відповіді, але поверне глядача до головної ідеї — тільки щирість, емпатія і взаємна довіра здатні подолати нерозуміння між поколіннями. Зворушливий фінальний номер стане емоційною кульмінацією, де герої — а з ними й глядачі — зроблять перший крок до взаємного слухання. Участь дітей у постановці не лише розкриє тему зсереди, а й перетворить сам процес вистави на акт педагогіки, спільного зростання та пізнання.

Спрямованість: педагогічно-виховна, соціальна, розважальна

Надзавдання: сформувати глибше розуміння взаємин між батьками та дітьми. Вистава покликана не лише захопити глядача яскравою формою, а й м'яко спонукати до переосмислення сімейної близькості, до усвідомлення потреби в довірі, діалозі та взаємному слуханні – як основі живих і теплих відносин.

Наскрізна дія: бути почутим. Через розвиток сюжету, пісенні та пластично-хореографічні номери показати що і діти, і батьки бажають бути почутими один одним: діти хочуть, щоб були почуті їхні бажання, батьки – щоб була почута і правильно трактована їхня турбота.

Художній образ: планета, як метафора моделі родинних відносин.

Жанр постановки: естрадна вистава.

Атмосфера: казкова. Проте змінюється відповідно до змін в епізодах від напруженої та тривожної до ліричної та чуттєвої.

Темпоритм: пульсуючий. Відповідно до епізодів темпоритм прискорюється або заповільнюється, посилюючи емоційний вплив на глядача.

Мізансценування

Умовні позначки:

- - - Ліра
- - - Міа
- - - Діти
- - - Холодна Лоун
- - - Сестри Мудромороки
- - - Порожнечники
- - - напрям руху
- - - ракета

Пролог.

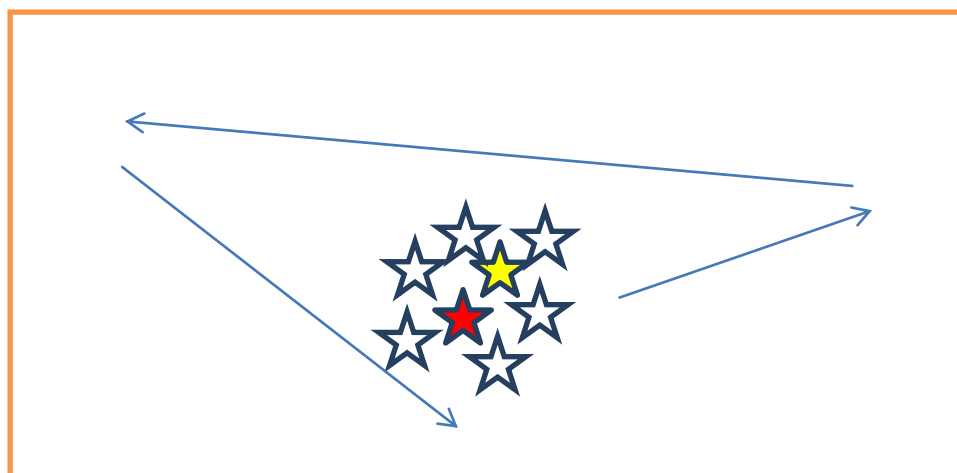
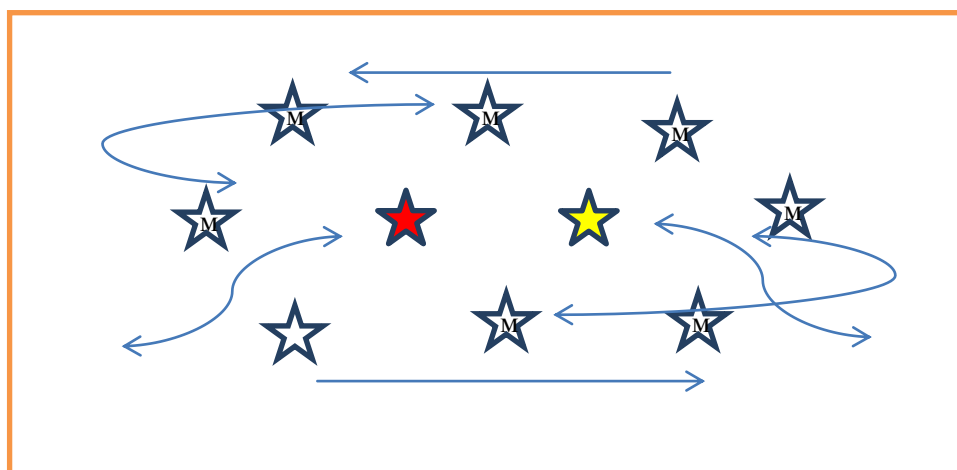
Завіса закрита. За завісою виконавці стоять у стоп-мізансцені.

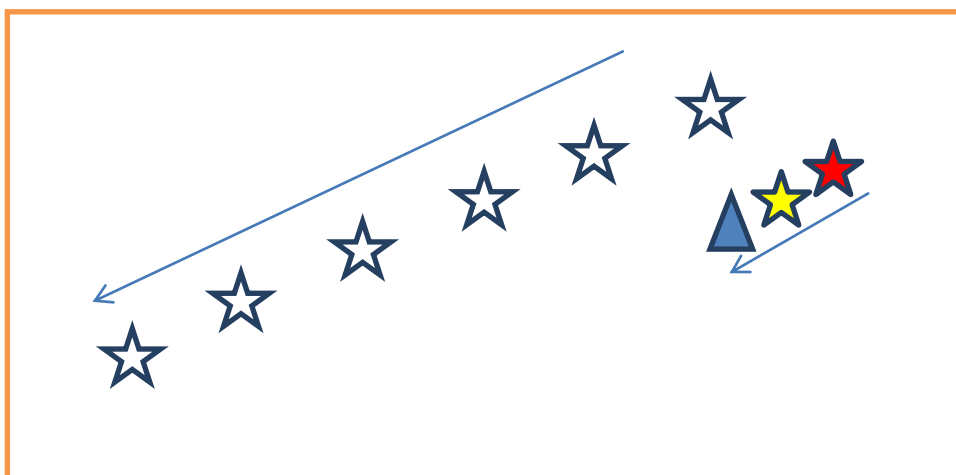

Епізод «Ну мам! Ну тато!»

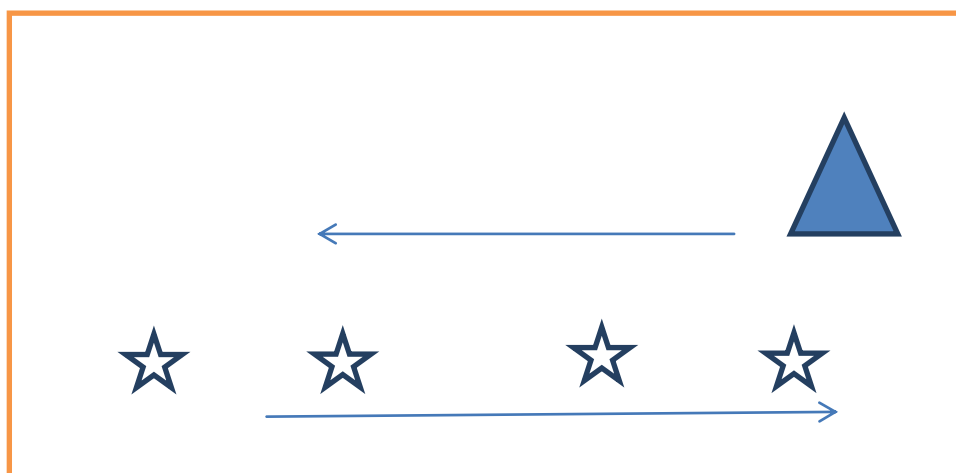
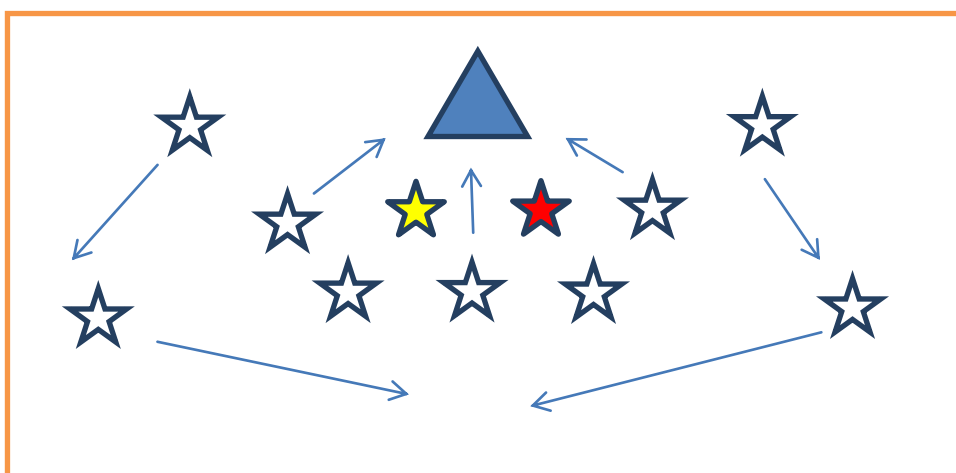

Номер «Образ»

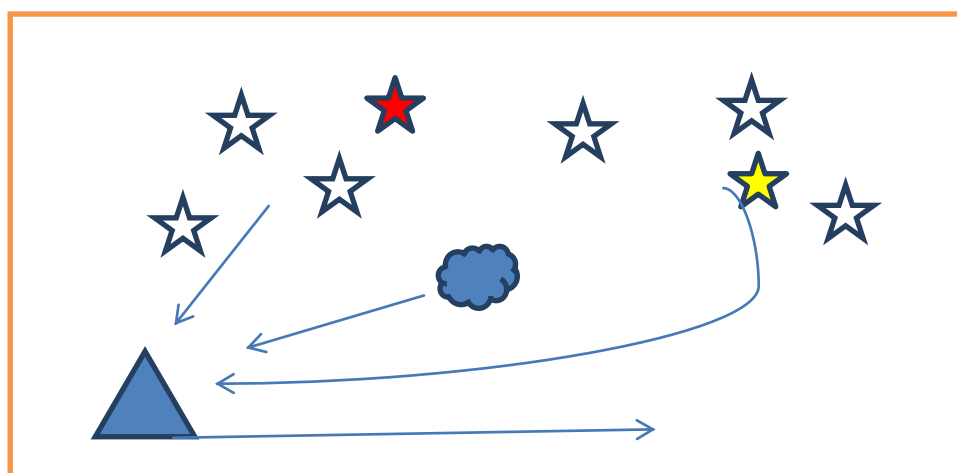
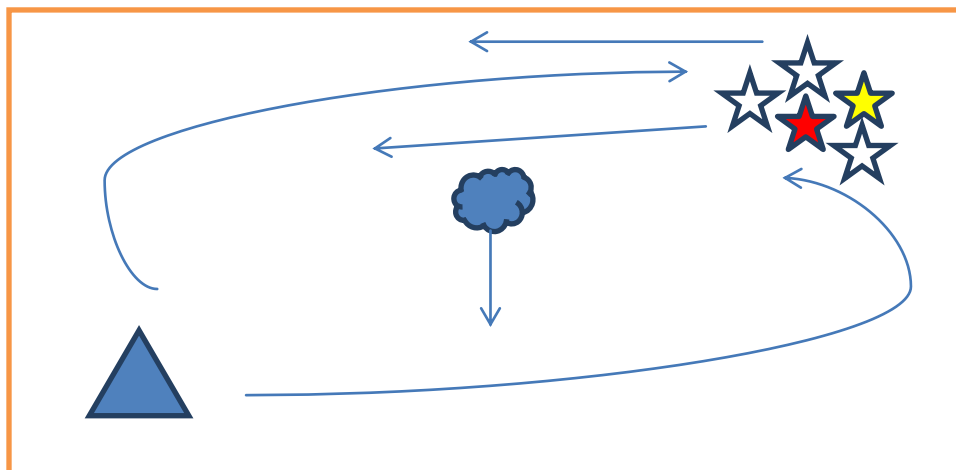
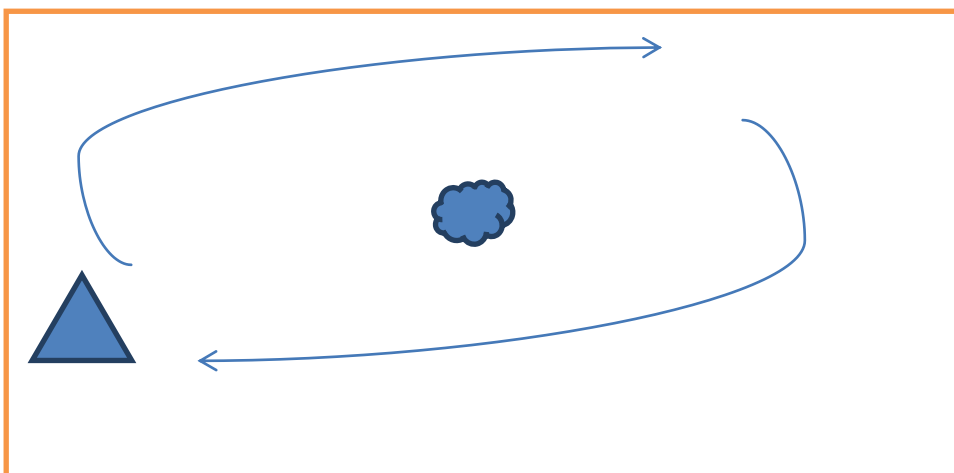

Номер «Краще без дорослих»

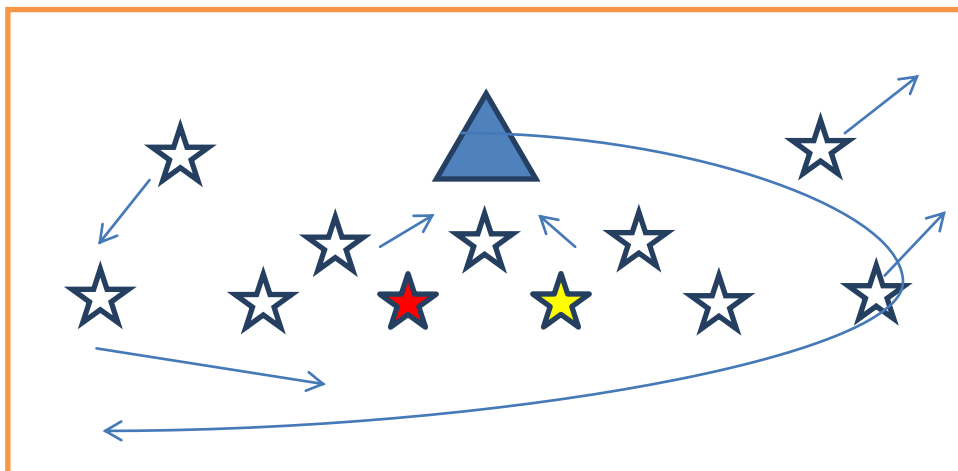

Епізод «Планета Холодної Лоун»

Номер «Життя Холодної Лоун»

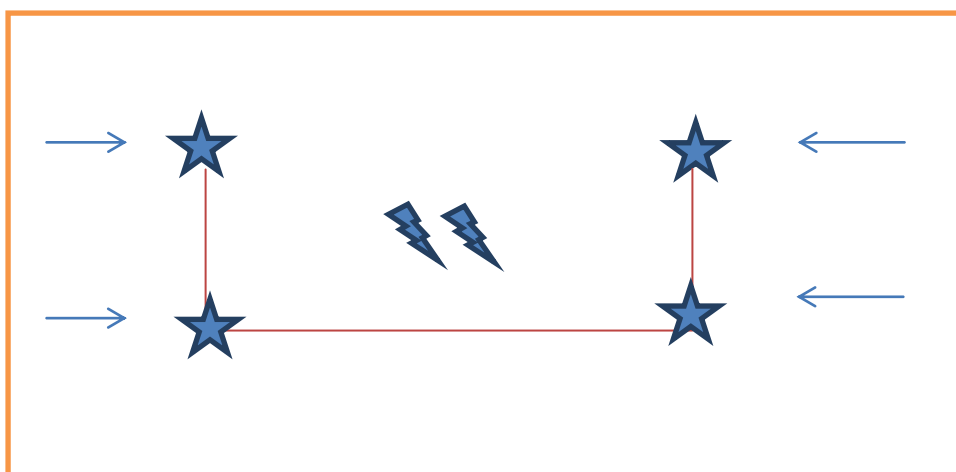
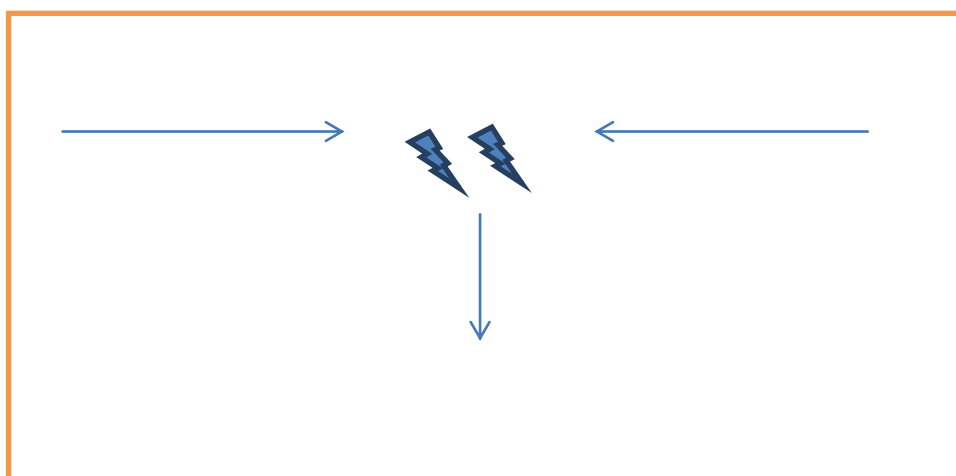

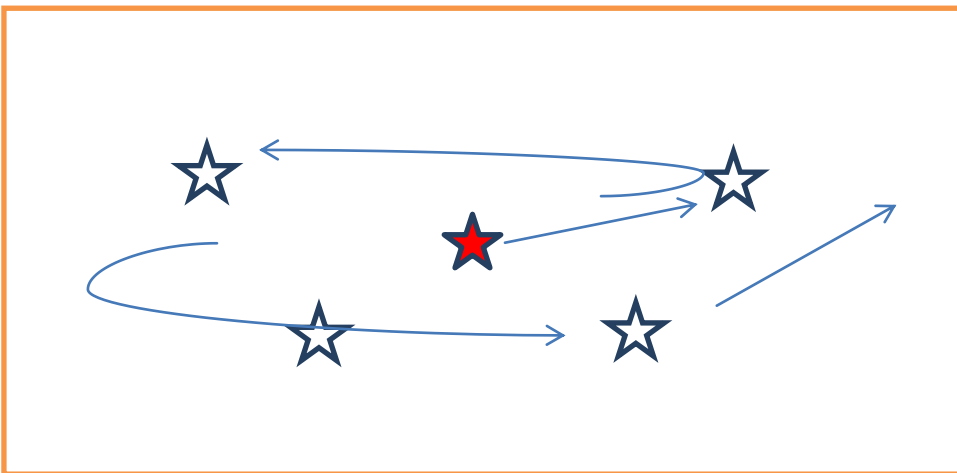
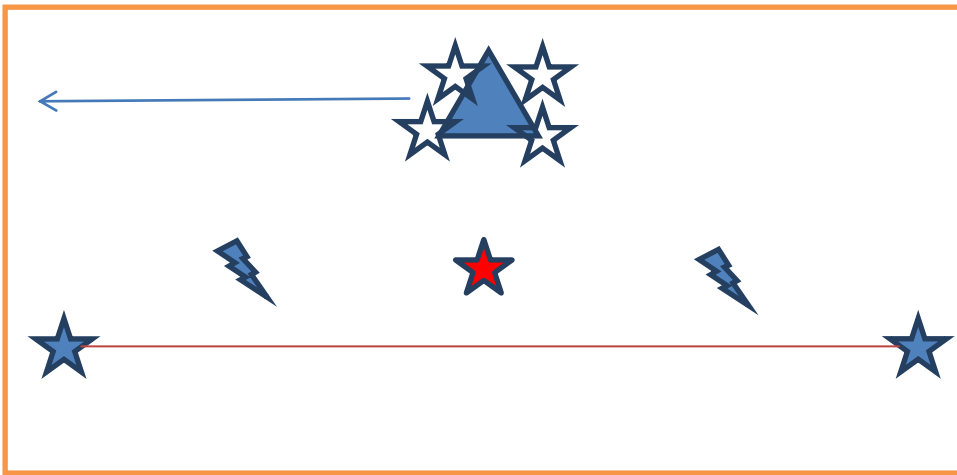
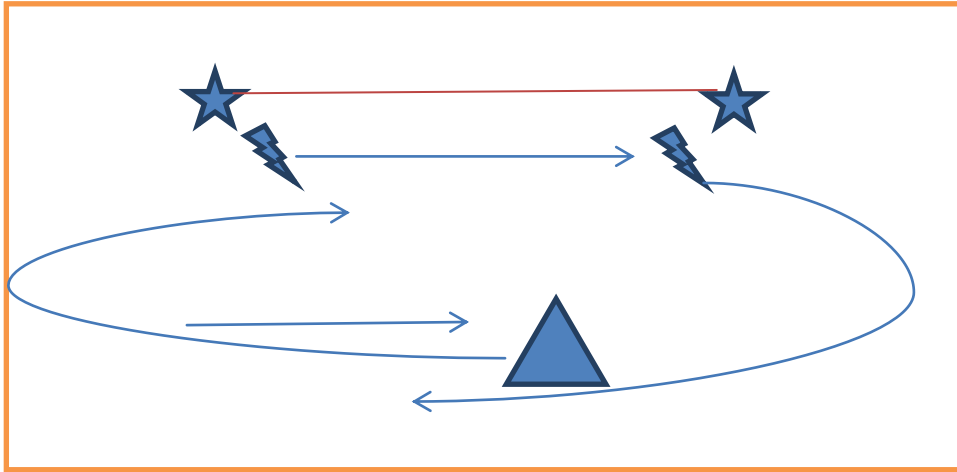
Номер «Ідемо ми далі»

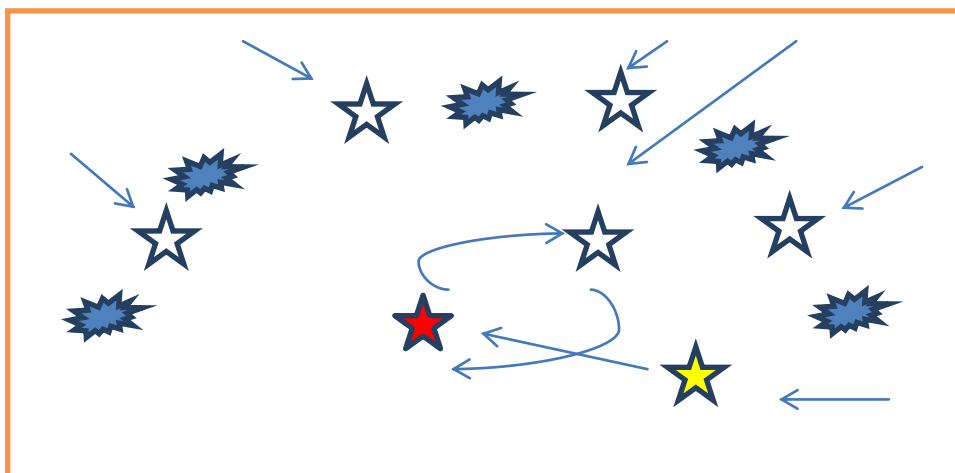

Епізод «Планета Сестер Мудроморок»

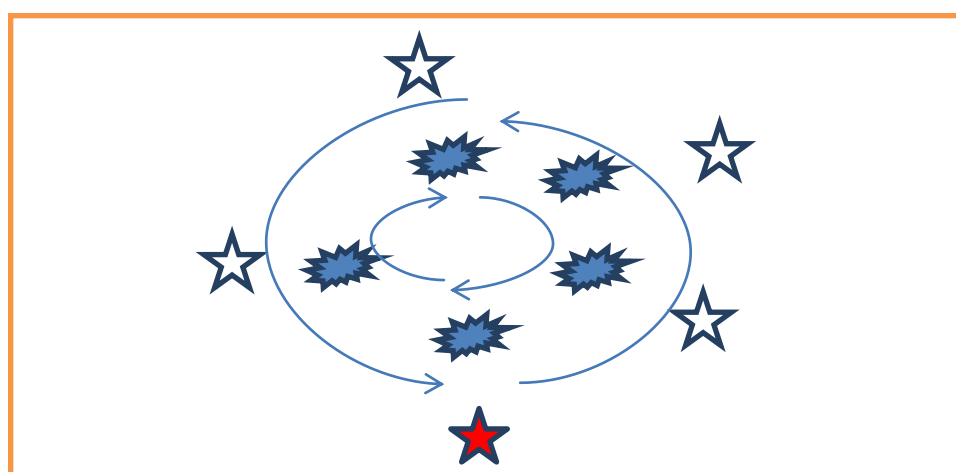
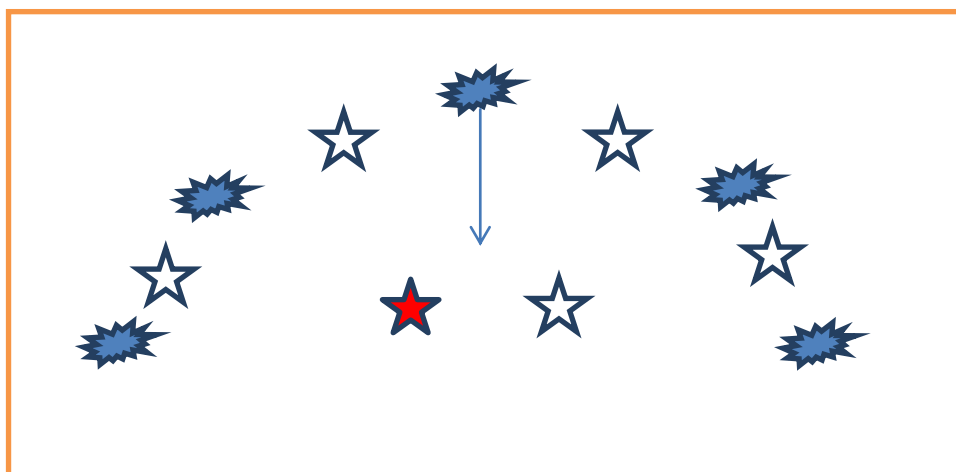
Номер «Давай вчись!»

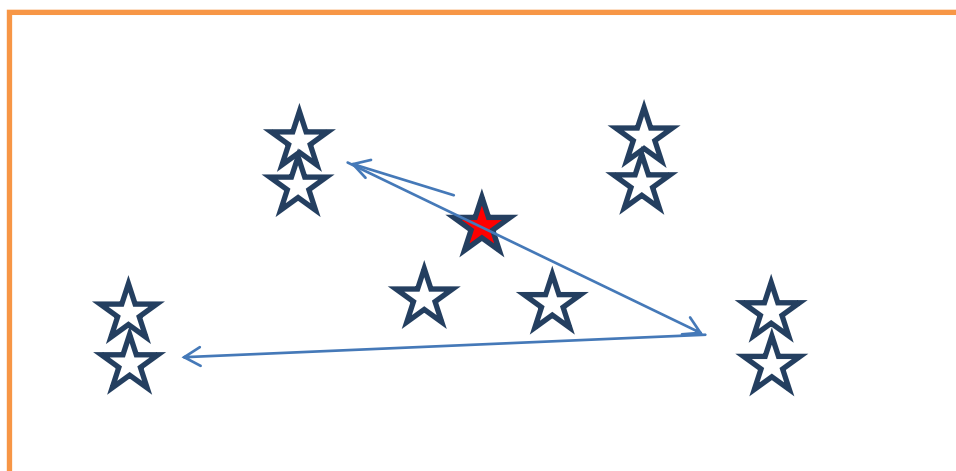

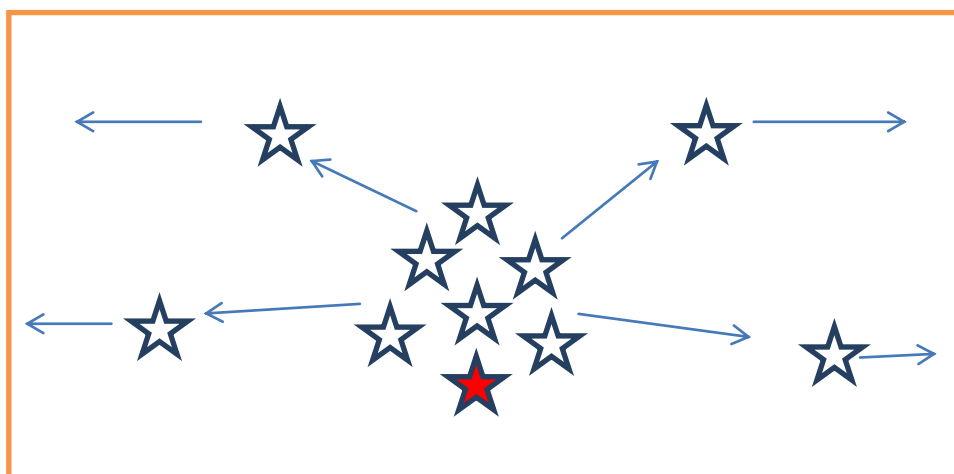
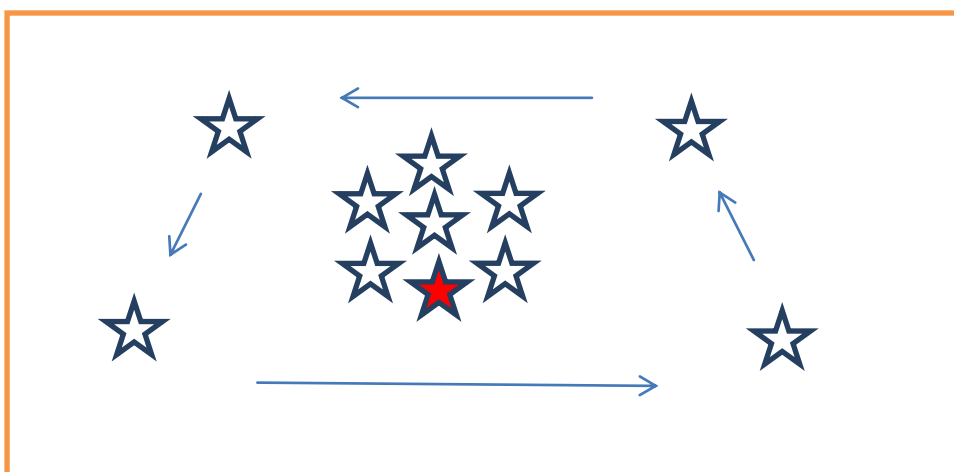
Номер «Сценічний бій 2»

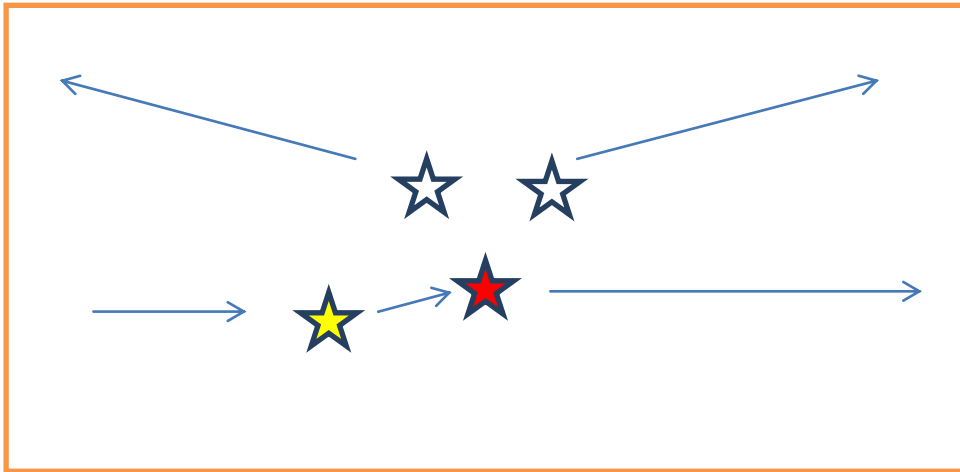

Епізод «Шлях до дому»

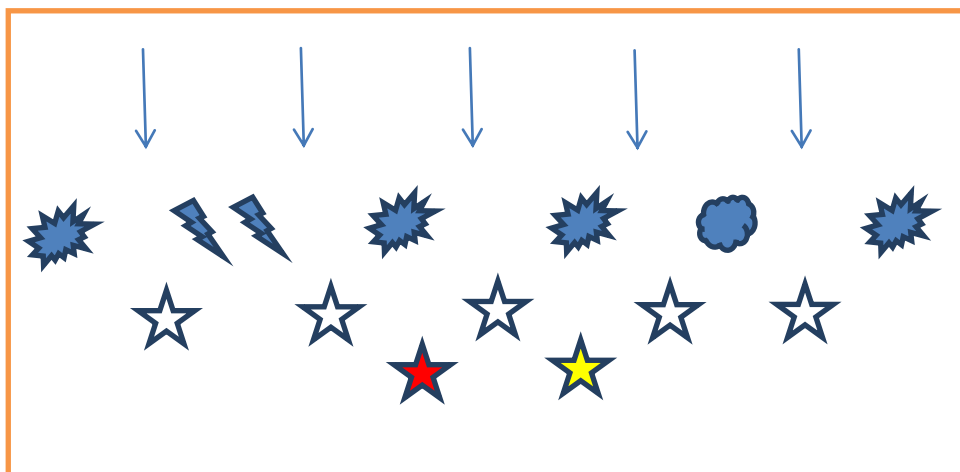
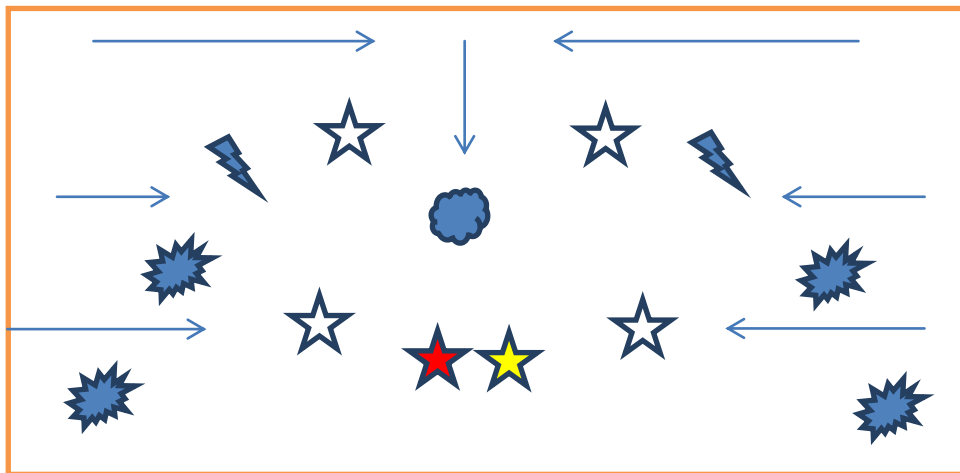

Номер «Шлях додому»

Фінальна пісня

2.3. Втілення режисерського задуму дитячої естрадної вистави

«Шлях до ... дому»

Послідовність роботи над втіленням режисерського задуму

Робота зі звукорежисером

У процесі розробки режисерського задуму дитячої естрадної вистави особливе значення має взаємодія режисера-постановника зі звукорежисером, адже якість звукового оформлення безпосередньо впливає на цілісність художнього образу та рівень емоційного залучення глядача. У контексті дитячої аудиторії це набуває особливої ваги, оскільки саме через звук часто задається ритм сцени, підкреслюються кульмінаційні моменти та забезпечується динамічна цілісність сценічної дії.

В естрадній виставі «До...дому» особливе значення відіграє художньо-образна музика, яка виступає як емоційний і структурний каркас постановки. Важливим елементом музичного оформлення стане трек-лейтмотив, який супроводжуватиме «перельоти» дітей з планети на планету. Окрім інструментальних треків, у виставі звучатимуть вокальні номери, що органічно вплетені в сюжетну канву. За основу для них буде обрано популярні світові композиції, адаптовані шляхом створення оригінальних українських текстів, написаних спеціально для цієї постановки. Такий підхід дозволить поєднати знайоме звучання з новим змістовим наповненням, роблячи пісні доступними для дитячої аудиторії та водночас емоційно значущими в межах драматургії вистави.

В межах постановки дитячої естрадної вистави основна відповідальність за підбір музичного матеріалу покладається на режисера-постановника, який

формує загальну музичну концепцію, виходячи з драматургії вистави, її тематики та цільової аудиторії. Звукорежисер у цьому процесі виконує функції саунд-дизайнера, зосереджуючись переважно на технічному забезпеченні реалізації звукової партитури, а також на забезпеченні якісного технічного супроводу під час прем'єрного показу. Зокрема, враховуючи використання значної кількості вокальних мікрофонів, на звукорежисера покладається завдання точного керування звуковим балансом і синхронізацією аудіо у режимі реального часу.

Дата	Етап	Зміст роботи	Роль режисера	Роль звукорежисера
15.03. 2025	Ознайомлення з концепцією вистави	Передача загальної ідеї постановки, її жанру, постановка технічних задач	Ознайомлення режисера по звуку із загальною концепцією вистави, постановка задач.	Визначення ключових завдань.
17.03. – 21. 03. 2025	Репетиційний процес (зокрема організація та проведення генеральної репетиції 21.03.2025)	Робота з технічними оснащенням, перевірка комутації, перевірка мікрофонів, гармонізація сценічного звуку	Ведення репетиції, контроль режисерських задач у звуковому оформленні	Підключення апаратури, відповідальність за справність апаратури, регуляція гучності, балансу звуку.

22.03. 2025	Робота під час прем'єри вистави	Контроль якості звучання у залі та на сцені, контроль за роботою мікрофонів, контроль звукооператора	Контроль послідовності випуску фонограм.	Оперативно керує звуком, забезпечує плавні переходи, зміну гучності, підключення мікрофонів.
----------------	---------------------------------------	---	---	--

Послідовність роботи над втіленням режисерського задуму

Робота зі світлом режисером

У процесі постановки дитячої естрадної вистави «До ... дому» особлива увага буде приділятися роботі режисера-постановника з художником по світлу. Світлове оформлення є одним із ключових інструментів створення видовищності та формування сценічної атмосфери. Саме воно допомагає підкреслити настрій окремих епізодів, змінювати темпоритм дії, акцентувати емоційні кульмінації та структурувати простір сцени.

Технічні можливості бази ХМКЦ дають прекрасну змогу реалізувати всі ідеї, які стосуються світлового рішення, адже майданчик оснащено якісною професійною апаратурою: паровими прожекторами, профільними приладами, LED-панелями та приладами типу beam. Ця комплектація дозволяє реалізовувати як статичне, так і динамічне освітлення, створюючи ефектне шоу, що відповідає вимогам сучасної сцени.

У роботі над шоу-виставою світло виконує не лише декоративну функцію, а й наповнюється символічним змістом. Колірна палітра обирається відповідно до драматургії. У межах постановки кольорова символіка світла використовується для підсилення атмосфери окремих сцен: у сцені з Холодною Лоун домінує глибокий синій колір, що візуалізує відсторонення, емоційну замкненість та самотність персонажа; епізод із Сестрами Мудромороками наповнений червоним освітленням, яке підкреслює їхню гіпнотичну агресивність та загрозу; сцена з Порожнечниками оформлена комбінацією зеленого та блакитного відтінків — вона створює ефект тривожної нестабільності й невловимості; натомість епізоди «польотів» вирізняються фіолетовим освітленням у поєднанні з ультрафіолетовими ефектами, що надає їм відчуття трансцендентності, просторової зміни та переходу в інший вимір.

У взаємодії з режисером по світлу постановник формує світлову партитуру вистави, яка фіксує необхідні зміни освітлення, його інтенсивність, спрямованість, кольорову температуру і логіку переходів. Це дозволяє досягти узгодженості між дією на сцені та її візуальним оформленням, а також створити цілісну художню форму, яка буде сприйматися як повноцінне синтетичне дійство.

Дата	Етап	Зміст роботи	Роль режисера	Роль звукорежисера
15.03. 2025	Ознайомлення з концепцією вистави	Передача загальної ідеї постановки, її жанру, постановка технічних задач	Ознайомлення режисера по світлу із загальною концепцією вистави, постановка задач.	Визначення ключових завдань.
17.03. – 21. 03. 2025	Репетиційний процес (зокрема організація та проведення генеральної репетиції 21.03.2025)	Робота з технічними оснащенням, перевірка комутації, програмування світла.	Ведення репетиції, контроль режисерських задач у світловому оформленні	Створення світлової партитури вистави.
22.03. 2025	Робота під час прем'єри вистави	Ведення вистави.	Контроль послідовності світлових змін.	Ведення вистави за світловим пультом

Організаційна робота режисера з виконавцями дитячої естрадної вистави «До ... дому»

Оскільки реалізація задуму дитячої естрадної шоу-вистави планується на базі діючого творчого колективу, репетиційний процес буде органічно інтегрований у звичний розклад занять студії. Такий підхід дозволяє не перевантажувати дітей додатковими навантаженнями, зберігаючи комфортний психологічний клімат у колективі, а також забезпечує сталість і системність у підготовці вистави. Робота з виконавцями передбачає проходження всіх основних етапів репетиційного циклу — від застільного періоду, під час якого діти разом із режисером аналізуватимуть сюжет, характери персонажів, сенси текстів, до етапів репетицій на сцені, генеральної репетиції та корегувальної роботи над помилками.

У процесі постановки режисер-постановник координуватиме діяльність усіх учасників творчого процесу, зокрема — педагогів студії, які працюватимуть у тісній взаємодії. Викладач вокалу відповідатиме за розучування пісенного матеріалу, адаптацію мелодій до вікових можливостей виконавців, а також за інтонаційну та емоційну виразність співу. Викладач з хореографії працюватиме над створенням пластичних мізансцен, які не лише підсилюватимуть емоційне навантаження кожного епізоду, а й сприятимуть формуванню сценічної дисципліни та ансамблевої злагодженості.

Окрім репетиційної та сценічної роботи, важливою складовою підготовки естрадної вистави стане студійна робота. Планується запис частини звукового матеріалу в студії звукозапису — зокрема, реплік персонажів-батьків, які звучатимуть у виставі як голоси поза сценою, а також вокальних партій, що потребують високої якості звукового оформлення.

Для створення візуальної складової вистави — костюмів і декорацій — передбачається використання наявної матеріально-технічної бази Харківського

муніципального культурного центру. Це дозволить не лише оптимізувати бюджет проекту, а й забезпечити відповідність сценографії та костюмованого оформлення загальній концепції постановки.

Така багатовекторна робота спрямована не лише на досягнення художньої якості вистави, а й на гармонійний розвиток творчих здібностей дітей, залучених до постановки. Таким чином, репетиційний процес виступає не лише як технічна складова підготовки прем'єри, а як педагогічно цінна частина виховання особистості засобами театрального мистецтва.

Графік роботи з виконавцями складає основну частину роботи над проектом і додається окремо.

Режисерський екземпляр сценарію

Примітки режисера	Текст сценарію
<p style="text-align: center;"><u>ПРОЛОГ</u></p> <p>Темпоритм - заповільнений</p> <p>Атмосфера - інтригує</p> <p>Звук - Que 1</p> <p>Світло – ЗТМ (працює проектор на портали)</p> <p>Стоп-мізансцена за завісою:</p> <div data-bbox="225 936 794 1249" style="border: 1px solid orange; padding: 10px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> </div>	<p>ГЗК. У темній тиші Всесвіту народжуються не лише зірки. Іноді — тіні. Іноді — спротив. Десь, де планети ще не мають назв, а голос звучить гучніше за шепіт серця, виникає відчуття: тебе не чують. А можливо... не хочуть почути?</p> <p>Дорослі будують світи з правил. Вони називають це «любов'ю». А діти називають це — «контроль». Так починається розрив. Невидимий, але гострий. Між тими, хто прагне свободи, і тими, хто боїться її дати.</p> <p>У такі моменти Всесвіт ніби завмирає в напруженій тиші. Щось змінюється в напрямку руху. Світ хилиться в бік вибору: піти — чи залишитись, мовчати — чи кричати. І саме там, у цій точці розриву, кожен може або знайти свій шлях... або загубитися в тиші назавжди.</p>
<p style="text-align: center;"><u>ЕПІЗОД “НУ МАМ! НУ ТАТО!”</u></p> <p><i>Завіса відкривається.</i></p> <p>Атмосфера - тривожна</p> <p>Темпоритм - прискорений</p> <p>Світло - Que 1</p> <p>Музика - Que 2.</p> <p>Стоп-мізансцена.</p> <p>Актори виконують невеличкі дії ПФД</p> <p>Коли усі разом говорять – молекули у просторі. Вихід на синхрон</p> <p>Музика - Que 3</p>	<p>Діти (двоє): <i>(Разом. Сердито)</i>Ну мам!</p> <p>Діти (троє): <i>(Разом. Ображено)</i>Ну мам!</p> <p>Ліра <i>(Ображено)</i> Ну тато!</p> <p>Діти (двоє): <i>(Разом.)</i> Ну мам!</p> <p>Усі разом. Ну мам! Ну тато! Ну мам! Ну мам! Ну тато! Ну мам!</p>

НОМЕР “ОБРАЗА”

Атмосфера – тривожна,
інтригуюча

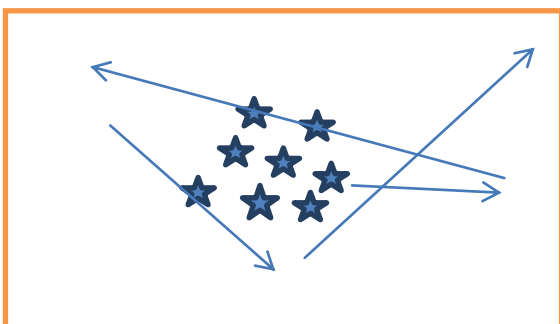
Темпоритм - прискорений

Світло - **Que 2**

Музика - **Que 4**

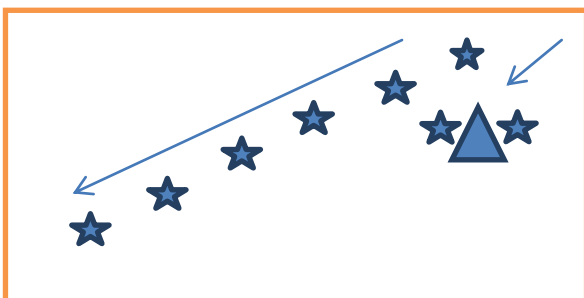
Після синхрону, всі збираються в центрі сцени. Далі – переходи від куліси до куліси.

Після переходів – виїзд ракети

Світло - **Que 3**

Музика - **Que 5**

ГЗК.(чоловічий голос, сухо)
Нікуди не підеш, доки не прибереш у кімнаті.

Усі Діти переходять у наступну точку

ГЗК.(жіночий голос, сухо) Коли ти вже за розум візьмешся ?

Усі Діти переходять у наступну точку

ГЗК.(чоловічий голос, сухо) Усі діти, як діти, а ти ?

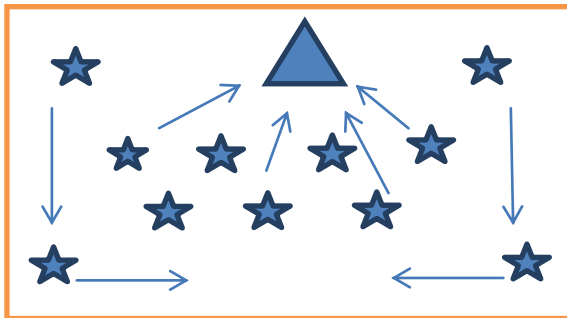
НОМЕР “КРАЩЕ БЕЗ ДОРΟΣЛИХ”

Атмосфера – рішуча
Темпоритм - прискорений

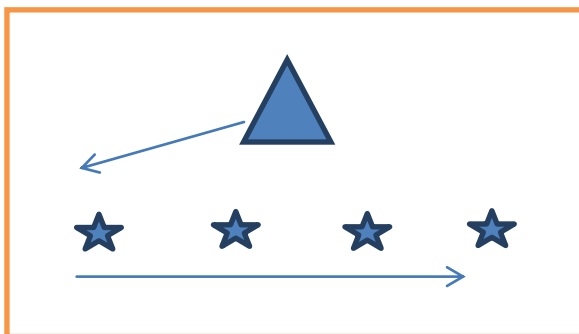
Світло - **Que 4**

Музика - **Que 6**

Зліва-зправа на другому та першому
плані з’являються 4 планети

*Після пісні діти «сідають» в ракету,
планети переміщуються на авансцену.
Ракете їде ліворуч, планети - праворуч*

Текст. Краще без дорослих
Краще без дорослих
Краще без дорослих
Краще без дорослих

Хочемо свободи
Хочемо свободи
Хочемо свободи
Хочемо свободи

Не розуміють нас і не хочуть чути
Краще без дорослих нам
Самі ми вирішимо як далі бути
Краще без дорослих нам
Не хочемо вказівок ваших
Краще без дорослих нам
Відстоїмо ми думку нашу
Краще без дорослих нам

Приспів: Краще без дорослих
Краще без дорослих
Краще без дорослих
Краще без дорослих

Хочемо свободи
Хочемо свободи
Хочемо свободи
Хочемо свободи

**ЕПІЗОД “ПЛАНЕТА
ХОЛОДНОЇ ЛОУН”**

Атмосфера – загадкова
Темпоритм – задовільнений

Світло - Que 5

Звук - Que 7

НОМЕР
«ЖИТТЯ ХОЛОДНОЇ ЛОУН»

Номер в центрі сцени.

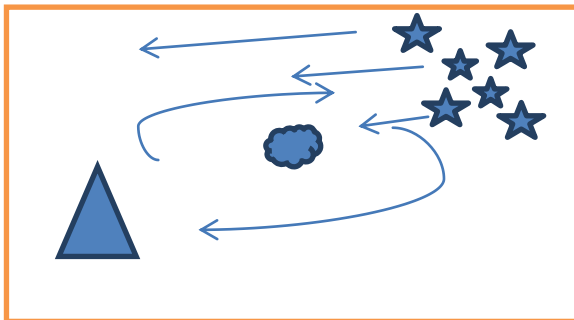
Після номеру ракета о'їзджає Лоун, з ракети виходять діти.

Атмосфера – інтригуючи

Темпоритм - помірний

Світло - Que 6

Звук - Que 8, встик Que 9.

Холодна Лоун. Вітаю вас, мандрівники!

Діти (хтось один). Hello! We are from Ukraine.

Холодна Лоун. Ми з вами на планеті Тиші, тому спілкуємося різними мовами.

Діти (хтось один).(допитливо) А тут є дорослі ?

Холодна Лоун.(беземоційно) Ні, немає.

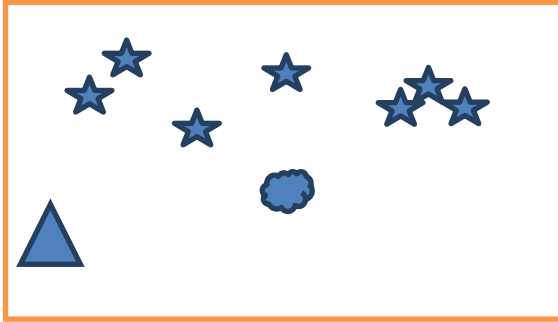
Діти (хтось один).(радісно)Тоді, ми залишаємось!

Холодна Лоун. (суворо) На планеті цій пустельний

Атмосфера – тривожна, напружена
Темпоритм – прискорюється

Світло - **Que 7 на тексті**
дітей - Que 8

Звук - **Que 10 в стик Que 11**

Після останньої фрази діти сідають в корабель, «летять» далі. Лоун йде за куліси

НОМЕР «ІДЕМО МИ ДАЛІ»

Атмосфера – радісна
Темпоритм – прискорений

Світло - **Que 9**

Звук - **Que 12**

Після пісня, коли діти «відлітають»,

Світло - **Que 10**

Звук - **Que 13.**

Холодна Лоун. (*продовжує*) тиша й холод навкруги, діти, що живуть у темряві - не відчують теплоти.

Холодна Лоун. (*продовжує*) розкидані по цій землі. Дітям зв'язку не знайти...

Діти (хтось один). Мені страшно та самотньо.

Діти (хтось один). Я не можу обійняти свого друга.

Діти (кілька Дітей разом): Ми не хочемо розлучатися.

Діти (хтось один). Нам це не потрібно.

Текст. Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

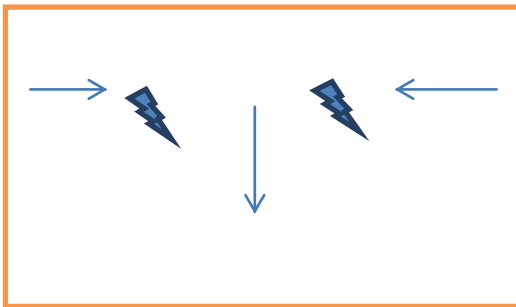
Краще без дорослих

У всесвіті є місце наше
 Краще без дорослих нам
 Ми знайдемо планету кращу
 Краще без дорослих нам
 Ми не залишимо почате
 Як би страшно не було
 Ми віримо у свою справу
 І на своєму стоїмо

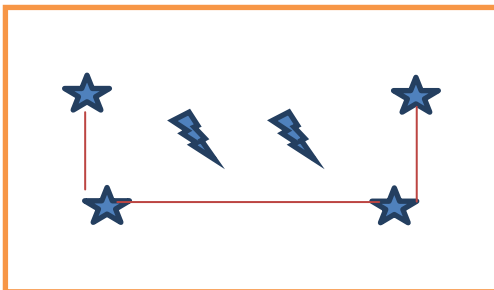
**ЕПІЗОД “ПЛАНЕТА
СЕСТЕР МУДРОМОРОК”**

НОМЕР “ДАВАЙ, ВЧИТЬСЯ”

*Атмосфера – інтригуючи
Темпоритм – задовільнений
Світло - Que 11
Звук - Que 14*

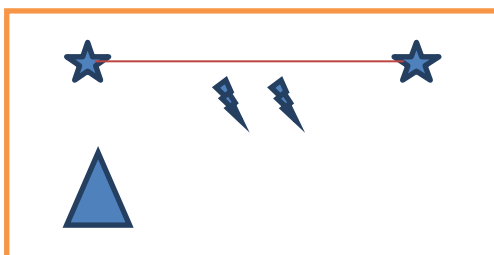

*На другому куплеті
з'являються 4 потерчати з
червоною тканиною.*

*Сестри Мудромори
розкладають книжки,
заманюючи дітей.*

*З'являється ракета. Діти
розглядають книжки*

Мудрістю поколінь володію я
Що завгодно питай і вчись
Розповім про деталі, сенси і життя
Будь уважним до знань, мовчи

Сядь послухай уважно не перебивай
Спину рівно тримай, дивись
Занотуй, запиши і запам'ятай
Швидше не відставай
До знань тягнись

Я поведу тебе дорогами із знань
Мою руку тримай, давай
Будь охайним, старанним і не забувай
Все що я розкажу запам'ятай

Сядь, послухай уважно, не
перебивай,
Спину рівно тримай, дивись
Занотуй, запиши і запам'ятай,
Швидше не відставай,
До знань тягнись!

MORTAL COMBAT

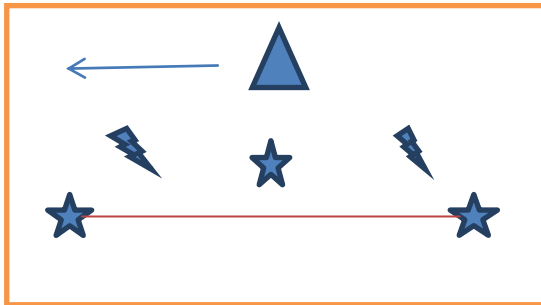
Атмосфера – жартівлива

Темпоритм – прискорений

Світло - Que 12

Звук - Que 15
вистик
попередньому треку.

Діти, які розглядали
книжки, забирають ракету.
Залишається Ліра.

Ліра перемагає Сестер.

Перехід.

Атмосфера – весела

Темпоритм - прискорений

Світло - Que 13

Звук - Que 16

**ЕПІЗОД “ПЛАНЕТА
ПОРОЖНЕЧНИКІВ”**

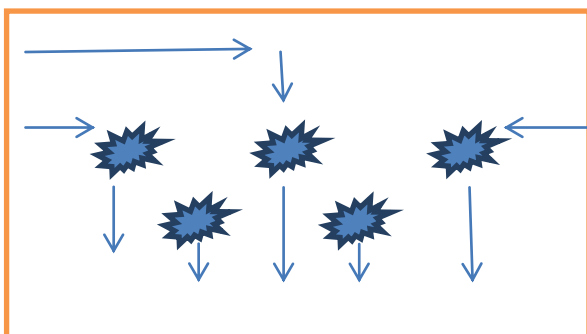
НОМЕР “МАСКИ”

Атмосфера – пригнічуючи

Темпоритм – помірний

Світло - Que 14

Звук - Que 17

*Після синхронної частини
з'являється Ліра, пізніше –
інші діти та Міа*

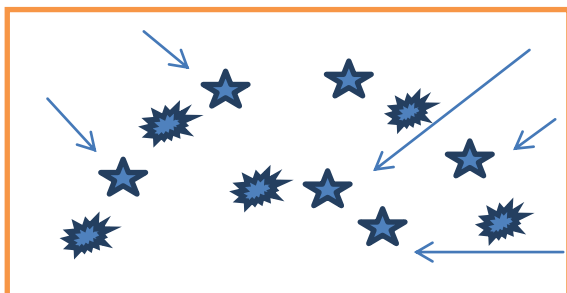
**НОМЕР “СЦЕНІЧНИЙ
БІЙ”**

Атмосфера – напружена

Темпоритм - прискорений

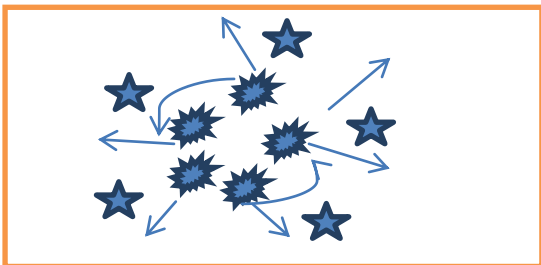
Світло - Que 14

Звук - Que 17

НОМЕР “СЦЕНІЧНИЙ БІЙ 2”

Атмосфера – напружена
Темпоритм – прискорений
Світло - Que 16
Звук - Que 19.

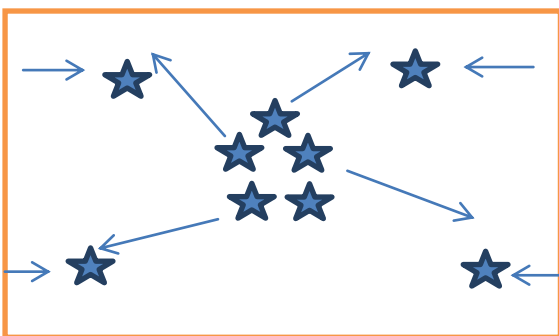
Після сценічного бою, діти гуртуються в центрі.

Атмосфера – лірична
Темпоритм – заповільнюється
Звук - Que 20
Світло - Que 17.

ЕПІЗОД “ШЛЯХ ДО ДОМУ”

ЕТЮД “ЗГАДКА” (з йога болами)

Атмосфера – лірична
Темпоритм – заповільнений
Звук - Que 21
Світло - Que 18

ГЗК (згадка 1). Нікуди не підеш, доки не прибереш у кімнаті!

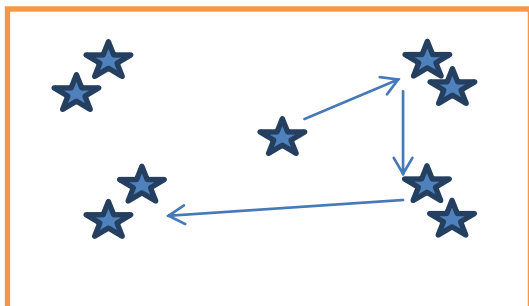
ГЗК (згадка 2). Коли ти вже за розум візьмешся?!

ГЗК (згадка 3). Усі діти – як діти, а ти?..

ГЗК (згадка 4). І куди ти в такому зібралась?!

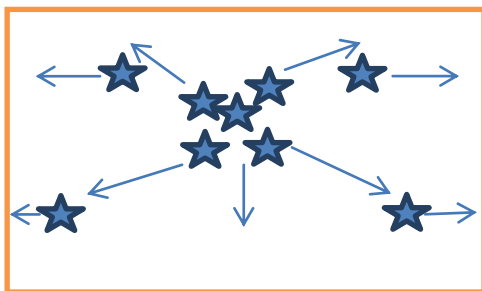
ГЗК (згадка 5). А ось у моєму дитинстві такого не було!

Атмосфера – чуйна, ніжна
Темпоритм – задовільнений
 Звук - **Que 22**
 Світло - **Que 19**

НОМЕР “ШЛЯХ ДОДОМУ”

Атмосфера – лірична, ніжна
Темпоритм – задовільнений
 Звук - **Que 23**
 Світло - **Que 20**

ГЗК. А ось у моєму дитинстві такого не було. (*Голос змінюється на більш чуйний*) Я рада, що це є в твоєму дитинстві! Насолоджуйся!

ГЗК. І куди ти в такому зібралась?! (*Голос змінюється на турботливий*) Бути модною добре. Але, якщо на вулиці холодно, вдягни, будь ласка, шапку.

ГЗК. Нікуди не підеш, доки не прибереш у кімнаті! (*Голос змінюється на приязний*) Я хочу, щоб ти навчилася порядку. Так простіше жити.

ГЗК. Коли ти вже за розум візьмешся?! (*Голос змінюється на більш доброзичливий*) Я переймаюсь твоїм майбутнім і дуже хочу, щоб ти був щасливий.

ГЗК. Усі діти – як діти, а ти?! (*Голос змінюється на більш ніжний*) А ти – особистість. Твої думки та дії можуть відрізнятись.

1К. Господи! Залишилися самотні, Як тільки загубились між зірками. Нас може врятувати лише ця стежка. Я знайду, я знайду свій шлях додому, Хоч важко буде йти крізь спогадів шалену втому.

Там буде затишно і світло в таких долонях.

П-в.: Шлях додому, додому, додому
 Шлях додому, додому, додому

<p><i>Після першого куплету і приспіву Діти підбігають до “планет”, взаємодіють за ними, чують голоси батьків, які повертають їх додому</i></p> <p><i>Коли Ліра залишається сама, на сцену викочується кулька-глобус. Ліра її піднімає, до неї підходить Міа. Дівчата йдуть за куліси. ЗТМ</i></p> <p style="text-align: center;">Que 21</p>	<p>ГЗК. Я бажаю тобі тільки кращого!</p> <p>ГЗК. Я так тобою пишаюся!</p> <p>ГЗК. Я люблю тебе, незважаючи ні на що!</p>
<p style="text-align: center;">НОМЕР «ФІНАЛЬНА ПІСНЯ»</p> <p style="text-align: center;"><i>Темпоритм – помірний</i> <i>Атмосфера – дружня, чуйна</i> <i>Звук - Que 24</i> <i>Світло - Que 22</i></p> <div data-bbox="240 1189 778 1518" style="border: 1px solid orange; padding: 10px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> </div> <p><i>Всі учасники вистави по черзі виходять на сцену.</i></p> <p><i>На приспіві – підходять до авансцени.</i></p> <p><i>По закінченні пісні – уклін. Йдуть за куліси.</i></p>	<p>Текст. Ось так Класична історія Про вічний конфлікт поколінь Це наша теорія Про наш дитячий світ</p> <p>Та світ цей буде не настільки важливим Не буде цілим і не буде щасливим Без теплих батьківських обіймів Рідних обіймів.</p> <p>П-в.: Серед сотень тисяч інших світів знайду Якщо заблукаєш, серед зірок проведу Дай мені руку, міцно тримай І не відпускай Я з тобою завжди пліч-о-пліч ти знай Завжди знай</p>

**Графік роботи над творчим проєктом дитячої естрадної вистави
«До ... дому»**

Назва вистави: «До ... додому»

Дата прем'єри: 22. 03. 2025

Дата	Час	Місце	Вид роботи	Учасники та виконавці
27. 01	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Читка сценарія. Ознайомлення з матеріалом. Постановка задач.	Режисер, педагоги, учасники вистави
29. 01	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Вокальна репетиція (розучування пісень)	Режисер, педагог з вокалу, учасники вистави
31. 01	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Хореографічна репетиція	Режисер, педагог з хореографії, учасники вистави
03. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Вокальна репетиція (розучування пісень)	Режисер, педагог з вокалу, учасники вистави
05. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Репетиція епізоду «Ну мам! Ну тато!»	Режисер, педагог з акторської майстерності, учасники вистави
07. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Репетиція епізоду «Ну мам! Ну тато!» (хореографія)	Режисер, педагог з хореографії, учасники вистави
10. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Репетиція епізоду «Ну мам! Ну тато»	Режисер, учасники вистави
12. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Репетиція епізоду «Планета Холодної	Режисер, педагог з хореографії,

			Лоун» + номер Лоун	учасники вистави
14. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Репетиція епізоду «Планета Холодної Лоун» + вокал	Режисер, педагог з вокалу, учасники вистави
17. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Репетиція Епізоду «Планета Сестер Мудроморок» + пісня Сестер	Режисер, педагог з вокалу, учасники вистави
19. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Репетиція епізоду «Планета Сестер Мудроморок»	Режисер, педагог з хореографії, учасники вистави
21. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Репетиція епізоду «Планета Порожнечників»	Режисер, педагог з акторської майстерності, учасники вистави
24. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Постановка номеру «Сценічний бій 2»	Режисер, педагог з хореографії, учасники вистави
26. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 22)	Репетиція епізоду «Планета Порожнечників»	Режисер, педагоги, учасники вистави
28. 02	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Репетиція епізоду «Шлях до дому»	Режисер, педагоги, учасники вистави
03. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Репетиція епізоду «Шлях до дому»	Режисер, педагоги, учасники вистави
05. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Відпрацювання масових сцен	Режисер, педагоги, учасники вистави

07. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Відпрацювання масових сцен	Режисер, педагоги, учасники вистави
10. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Звідна репетиція	Режисер, педагоги, учасники вистави
12. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Звідна репетиція	Режисер, педагоги, учасники вистави
14. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (ауд. 19)	Прогон із зупинками	Режисер, педагоги, учасники вистави
15. 03	12:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Робота зі звукорежисером та світлорежисером	Режисер- постановник, режисер по звуку, режисер по світлу
17. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Мізансценування на сцені, відпрацювання окремих сцен	Всі виконавці, режисер, викладачі
18. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Репетиція в костюмах, з реквізитом.	Всі виконавці, режисер, викладачі
19. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Чорновий прогон на сцені	Всі виконавці, режисер, викладачі
20.03	17:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Чистовий прогон; корегування	Всі виконавці, тех..служби, режисер, викладачі студії

21. 03	17:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Генеральна репетиція	Всі виконавці, тех..служби, режисер, викладачі студії
22. 03. 2025	17:00	КЗК ХМКЦ (основна сцена)	Прем'єра дитячої естрадної вистави «До ... дому»	Всі виконавці, тех..служби, режисер, викладачі студії

Монтажний лист дитячої естрадної вистави «До ... дому»

№	Назва епізоду	Номер/що відбувається	Репліка/подія/дія на увімкнення	Музика	Світло
1	Пролог	Відео пролог	Команда режисера про початок	<i>Que 1</i>	ЗТМ
2	Епізод «Ну мам! Ну тато!»	Стоп-мізансцена.	Відкривається завіса	<i>Que 2</i>	<i>Que 1</i>
3		Номер «Образа»	Вибудувались по центру сцени у дві лінії	<i>Que 3</i>	<i>Que 2</i>
4			Кінець танцювальної частини	<i>Que 4</i>	<i>Que 2</i>
5		Поява ракети	Діти пішли за куліси	<i>Que 5</i>	<i>Que 3</i>
6		Номер «Краще без дорослих»	Всі діти сіли в ракету	<i>Que 6</i>	<i>Que 4</i>
7	Епізод «Планета Холодної Лоун»	Номер «Життя Холодної Лоун»	Ракета зупинилась ліворуч біля куліс	<i>Que 7</i>	<i>Que 5</i>
8		Діти виходять на планету Лоун	Лоун після закінчення сольного номеру присіла в центрі сцени	<i>Que 8</i>	<i>Que 6</i>
9		Лоун заманює дітей	Діти займають 2 план, Лоун виходить вперед.	<i>Que 9</i>	<i>Que 7</i>
10		Номер «Ідемо ми далі»	Діти сіли в ракету	<i>Que 10</i>	<i>Que 8</i>
11	Епізод «Планета Сестер Мудроморок»	Номер «Давай, вчись»	Ракета улетіла у ліву кулісу	<i>Que 11</i>	<i>Que 9</i>

12		Mortal combat	В стик попередньому треку	<i>Que 12</i>	<i>Que 10</i>
13		Перехід на наступний епізод	Ліру викинуло на авансцену	<i>Que 13</i>	<i>Que 11</i>
14	Епізод «Планета Порожнечників»	Номер «Маски»	Планети і Ліра зникли за кулісами	<i>Que 14</i>	<i>Que 12</i>
15			З'являється Ліра	<i>Que 15</i>	<i>Que 13</i>
16		Номер «Сценічний бій»	Порожнечники на авансцені переможно визжать	<i>Que 16</i>	<i>Que 14</i>
17			З'являється Міа	<i>ПАУЗА</i>	<i>Que 15 + 3ТМ після фрази Мії</i>
18		Номер «Сценічний бій 2»	Після паузи в 3ТМ 3 секунди.	<i>Que 17</i>	<i>Que 16</i>
19	Епізод «Шлях додому»	Етюд «Згадка»	Порожнечники відповзли за куліси; діти гуртуються в центрі	<i>Que 18</i>	<i>Que 17</i>
20		Номер «Шлях додому»	Діти зібрались в центрі	<i>Que 19</i>	<i>Que 18</i>
21			Міа і Ліра заходять за праву кулісу	<i>ПАУЗА</i>	<i>3ТМ</i>
22		Фінальна пісня	Після паузи та 3ТМ в 5 секунд	<i>Que 20</i>	<i>Que 19</i>

ВИСНОВКИ

Пояснювальна записка до дитячої естрадної вистави «До... дому» є результатом ґрунтовної дослідницько-творчої роботи, що охоплює всі етапи підготовки та реалізації режисерського задуму в межах сучасного культурно освітньо-мистецького простору. У ході роботи було здійснено аналіз фахових джерел, присвячених режисурі естрадних форм, методикам театральної гурткової роботи та специфіці дитячого театру, а також розроблено художню концепцію постановки, сценарну основу й комплекс організаційно-режисерських рішень.

Вистава створюється на базі дитячої студії Харківського муніципального культурного центру і поєднує елементи естрадного мистецтва, мюзиклу та шоу. Її концептуальним ядром є тема взаєморозуміння між дітьми та дорослими, що розкривається через образну, музично-пластичну форму, адаптовану до вікових особливостей виконавців і глядачів. Проєкт має не лише естетичну, а й виразну педагогічну функцію — сприяти формуванню гуманістичних цінностей, розвитку творчої уяви та емоційного інтелекту дітей у складних умовах сучасної української дійсності.

У процесі роботи над дипломним проєктом було реалізовано поставлені завдання, що дозволило досягти мети дослідження та створити комплексне режисерське рішення дитячої естрадної вистави.

Здійснений аналіз наукових, навчально-методичних джерел, присвячених виявив, що сучасний підхід до створення дитячих сценічних проєктів потребує інтеграції художніх, педагогічних та психологічних компонентів, що набуває особливої актуальності у контексті культурно-виховної роботи в умовах воєнного часу.

Обґрунтовано організаційно-режисерські аспекти підготовки та реалізації дитячої естрадної вистави «До... дому». Враховано специфіку жанру, технічні можливості базового майданчика (Харківського муніципального культурного центру), особливості роботи з дитячим творчим колективом та участі фахівців різних напрямів (викладачі вокалу, хореографії, звукорежисери, художники по світлу).

Проаналізовано сценарну основу постановки, визначено її актуальність для дитячої аудиторії, відповідність віковим та психологічним особливостям дітей. У сценарії втілено важливу для сучасного соціуму тему взаєморозуміння між батьками і дітьми, а структура драматургії, музичне та хореографічне наповнення вистави забезпечують емоційне занурення глядача та глибше осмислення порушеної проблематики.

Визначено режисерський задум майбутньої вистави, сформульовано її надзавдання та наскрізну дію. У проєкті запропоновано виразні художні засоби для втілення задуму: пластичні сцени, вокальні номери на основі адаптованих текстів до популярних мелодій, світлову партитуру, а також використання символічних кольорових рішень для підсилення драматургічного ефекту.

Охарактеризовано основні етапи втілення режисерського задуму в умовах роботи дитячого колективу. Враховуючи особливості графіка занять, репетиційний процес було вплетено в освітню структуру колективу, а реалізація вистави включала всі основні постановочні етапи — від застільного періоду до генеральної репетиції, а також роботу в студії звукозапису

Таким чином, підготовлений проєкт має не лише художню цінність, а й значний педагогічний і соціальний потенціал, сприяючи розвитку творчих здібностей дітей та формуванню гуманістичних цінностей у глядацької аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко Л. Особливості психології сприйняття театралізації школярами різного // URL: https://naurok.com.ua/osoblivosti-psihologi-spriynyattya-teatralizaci-shkolyarami-riznogo-viku-361767.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 11. 02. 2025)
2. Богасевич Є. Шкільний театр як засіб формування креативної особистості // URL: https://adverman.com/news/3688/shkilnij-teatr-jak-zasib-formuvannja-kreativnoi-osobistosti/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 11. 02. 2025)
3. Боднарчук О. Як створити грандіозне шоу. Київ. Так видавництво 2020. 360 с.
4. Вовкун В. В. Масова культура та режисура масових видовищ: монографія. К. : НАКККіМ, 2013. – 292 с.
5. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник. Київ: НАКККіМ, 2015. 354 с.
6. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів : навч. посіб. 3-те видання, перероблене і виправлене. Харків: Тимченко, 2007. 128 с.
7. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ : навч. посібник. Київ: Дакор, 2003. 304 с.
8. Кабанова І. Г. Культурологічний нарис історії діяльності дитячої зразкової театральної студії «Арлекін», м. Лисичанськ: від шкільного театру до театральної школи // Культурологічний альманах. Вип. 4, 2022. С. 178 – 185.
9. Кабанова І. Г. Особливості методики виховання особистості засобами театрального мистецтва // Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. 226 с. С. 86 – 88.
10. Кабанова І. Обдаровані діти в театральній студії: практичний досвід та культурологічна рефлексія // КУЛЬТУРА В ХХІ СТОЛІТТІ: ДОСЛІДЖЕННЯ,

ЗБЕРЕЖЕННЯ, РОЗВИТОК. збірник наукових статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції 8–9 грудня 2022 року. Київ : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. С. 221 – 227.

11. Кісін В. Б. Режисура як мистецтво та професія. Київ : Видавничий дім «KM Academia», 1999. 268 с.

12. Красовська Л. Про пластику та постановку номера естрадного співака // культура України №61. С. 149 – 156.

13. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят: навчальний посібник. Київ: НАКККіМ, 2012. 139 с.

14. Левіт Д. А. Режисура дозвілля у закладах освіти: навч.-метод. посібник для студентів ЗВО. Київ: ФОП Лопатіна О. О., 2024. 140 с

15. Неллі В. Про режисуру. К. Мистецтво. 1977, 208 с.

16. Обертинська А., Голубцова Л. Основи режисури театралізованих масових вистав : навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2002. 87 с.

17. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, та ін.. Київ : Талком, 2018. – 580 с

18. Працков Р., Бойко В. Методи формування акторських здібностей у вихованців дитячого театру // Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції та європейська інтеграція: матеріали всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів та студентів. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 104 – 107

19. Тандеряк О. Театралізована діяльність дошкільників. // URL: https://vseosvita.ua/library/embed/0100f2k2a9a4.docx.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 11. 02. 2025)

20. Фішер В. М. Мистецько-технологічні особливості режисури масових видовищ: сучасний український поліжанровий контекст: дис. ... канд. мистецтвознавства. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / КНУКіМ. Київ, 2024. 168 с

21. Харченко М., Крипчук М. Режисерські технології при створенні сучасних дитячих мюзиклів // Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції

та європейська інтеграція: матеріали всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів та студентів. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 74 – 77

22. Чернишевич Н. І. Масове видовище: символічний зміст та форми // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Напрямок : Культурологія : наук. зб. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Ін-т культурології Нац. Акад. мистецтв України. Рівне, 2016. Вип. 23. С. 112-117.

23. Doshi, Marcus,. Towards good lighting for the stage. New York, NY : Routledge, 2023. 210 p.

24. Gassner, John. Directions in Modern Theatre and Drama: An Expanded Ed. of Form and Idea in Modern Theatre. Велика Британія: Holt, Rinehart and Winston, 1965. 457 p.

25. Stage Light Design: An Introduction. A Guide for Lighting the Stage // URL: <https://www.etccconnect.com/Support/Training-Events/Educational-Resources.aspx> (дата звернення: 12. 03. 2025)

ДОДАТКИ

Додаток А

Сценарій дитячої естрадної вистави “До ... дому”

Позначки :

1. **Жовтим** кольором помічено ряд світлового оформлення вистави;
2. **Зеленим** кольором позначено порядок аудіо композицій вистави.

Перелік дійових осіб :

Ліра - головна героїня. Дівчинка 12 років з милим й водночас серйозним обличчям. Особливості персонажа та її темперамент: Добра, чуйна, вірна подруга, енергійна. Відповідальна, проте, все ще дитина та не бажає дослухатися до батьків. Має меншу сестру Міу.

Міа - менша сестра Ліри. Дівчинка років 5, має багату фантазію, чуйна та дружня. Любить свою сестру, та усюди слідує за нею. Хоч і маленька, проте готова захищати сестру не зважаючи на обставини.

Діти - дівчата і хлопці, усі різного віку від 5 до 12 років. Всі вони спільні подруги Ліри та Мії. Окрім дружби між собою, їх всіх об'єднує непорозуміння з власними батьками. Дуже люблять Ліру, та готові допомогти їй коли це потрібно, хочуть бути там, де не буде дорослих, які вказуватимуть що робити.

Холодна Лоун - персонаж з планети Тиші. Ляклива, холодна, одинока, “крижана” героїня.

Сестри Мудромороки - імпульсивні, пихаті, власні, розумні “зазнайки”. Не радіють гостям, і всім тим хто порушує їх закріплений порядок. Не готові йти на поступки, мають бажання змінити думку Ліри, через свою моральну призму.

Порожнечники - створіння, які мають колективний гіпноз, їхні особистості були стертими, а різниці поміж себе дуже нечіткі. Мають нав'язливу манію притягнути до свого кола інші душі, які наразі перебувають у якомусь складному емоційному періоді.

Пролог.

Завіса закрита. на портали та завісу - проекція: фантастично-космічні футажі.

Que 1

ГЗК. У темній тиші Всесвіту народжуються не лише зірки. Іноді — тіні. Іноді — спротив. Десь, де планети ще не мають назв, а голос звучить гучніше за шепіт серця, виникає відчуття: тебе не чують. А можливо... не хочуть почути?

Дорослі будують світи з правил. Вони називають це «любов'ю». А діти називають це — «контроль». Так починається розрив. Невидимий, але гострий. Між тими, хто прагне свободи, і тими, хто боїться її дати.

У такі моменти Всесвіт ніби завмирає в напруженій тиші. Щось змінюється в напрямку руху. Світ хилиться в бік вибору: піти — чи залишитись, мовчати — чи кричати. І саме там, у цій точці розриву, кожен може або знайти свій шлях... або загубитися в тиші назавжди.

ЕПІЗОД “НУ МАМ! НУ ТАТО!”

*Завіса відкривається. Вмикаються **Que 1** та **Que 2**.*

За завісою в стоп мізансцені стоять актори. У Ліри в руках кулька-глобус. Починається міні-етюд зав'язка.

Діти (двоє): *(Разом. Сердито)* Ну мам!

Діти (троє): *(Разом. Ображено)* Ну мам!

Ліра *(Ображено)* Ну тато!

Діти (двоє): *(Разом.)* Ну мам!

Усі разом. Ну мам! Ну тато! Ну мам! Ну мам! Ну тато! Ну мам!

Діти, Ліра та Міа починають рухатись у просторі, заповнюючи його. Поступово вибудовуються в танцювальний малюнок.

*Вмикається **Que 3***

НОМЕР “ОБРАЗА”

Після синхронної танцювальної частини номеру усі Діти, Ліра та Міа переходять з точки на точку. Вмикається Que 2. Починають лунати голоси батьків ГЗК. Вмикається Que 4

ГЗК.*(чоловічий голос, сухо) Нікуди не підеш, доки не прибереш у кімнаті.*

Усі Діти переходять у наступну точку

ГЗК.*(жіночий голос, сухо) Коли ти вже за розум візьмешся ?*

Усі Діти переходять у наступну точку

ГЗК.*(чоловічий голос, сухо) Усі діти, як діти, а ти ?*

Ліра сідає посередині відносно першого порталу та авансцени, поки усі дівчата йдуть до заднику. Ліра крутить кульку-глобус, після цього Діти підходять до неї показуючи жест “вгору”

Далі усі разом залишають сцену.

Вмикається Que 3 та Que 5.

На сцені з’являється ракета. Діти сідають в ракету і відлітають з планети Земля, подорожувати іншими планетами в пошуках свободи і життя без дорослих.

НОМЕР “КРАЩЕ БЕЗ ДОРΟΣЛИХ”

Вмикається Que 4 та Que 6

Текст. Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Хочемо свободи

Хочемо свободи

Хочемо свободи

Хочемо свободи

Не розуміють нас і не хочуть чути

Краще без дорослих нам

Самі ми вирішимо як далі бути

Краще без дорослих нам

Не хочемо вказівок ваших

Краще без дорослих нам

Відстоїмо ми думку нашу

Краще без дорослих нам

Приспів: Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Хочемо свободи

Хочемо свободи

Хочемо свободи

Хочемо свободи

ЕПІЗОД “ПЛАНЕТА ХОЛОДНОЇ ЛОУН”

На сцені з’являється Холодна Лоун. Один за одним вмикаються **Que 5**
та **Que 7**

НОМЕР “ЖИТТЯ ХОЛОДНОЇ ЛОУН”

Одночасно вмикаються **Que 6** та **Que 8**.

Після номеру, на сцену виїжджає космічний корабель. Звідти виходять усі Діти, Ліра та Міа.

Холодна Лоун. Вітаю вас, мандрівники!

Діти (хтось один). Hello! We are from Ukraine.

Холодна Лоун. Ми з вами на планеті Тиші, тому спілкуємося різними мовами.

Діти (хтось один).(допитливо) А тут є дорослі ?

Холодна Лоун.(беземоційно) Ні, немає.

Діти (хтось один).(радісно)Годі, ми залишаємось!

Усі розбігаються по сцені, досліджуючи планету. Холодна Лоун виходить трохи вперед.

Все ще звучить Que 9

Холодна Лоун. (суворо) На планеті цій пустельний

Холодна Лоун. (продовжує) тиша й холод навкруги, діти, що живуть у темряві - не відчують теплоти.

Вмикається Que 7

Холодна Лоун. (продовжує) розкидані по цій землі. Дітям зв'язку не знайти...

Діти (хтось один). Мені страшно та самотньо.

Діти (хтось один). Я не можу обійняти свого друга.

Діти (кілька Дітей разом): Ми не хочемо розлучатися.

Діти (хтось один). Нам це не потрібно.

Діти, Ліра та Міа сідають знову у космічний корабель, Холодна Лоун намагається їх затримати на своїй планеті, але Діти сідають в

ракету та відлітають.

*Одночасно вмикаються **Que 8** та **Que 10***

НОМЕР “ІДЕМО МИ ДАЛІ”

Текст. Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

Краще без дорослих

У всесвіті є місце наше

Краще без дорослих нам

Ми знайдемо планету кращу

Краще без дорослих нам

Ми не залишимо почате

Як би страшно не було

Ми віримо у свою справу

І на своєму стоїмо

Приспів: Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Ідемо ми далі

Ідемо ми далі
Краще без дорослих
Краще без дорослих
Краще без дорослих
Краще без дорослих

*Після номеру, ракета летить далі.
Одночасно вмикається Que 9 та Que 11.
З'являються Сестри Мудромороки*

ЕПІЗОД “ПЛАНЕТА СЕСТЕР МУДРОМОРОК”

НОМЕР “ДАВАЙ, ВЧИТЬСЯ”

Текст. Мудрістю поколінь володію я
Що завгодно питай і вчись
Розповім про деталі, сенси і життя
Будь уважним до знань, мовчи

Сядь послухай уважно не перебивай
Спину рівно тримай, дивись
Занотуй, запиши і запам'ятай
Швидше не відставай
До знань тягнись

Я поведу тебе дорогами із знань
Мою руку тримай, давай

Будь охайним, старанним і не забувай
 Все що я розкажу запам'ятай

Сядь, послухай уважно, не перебивай,
 Спину рівно тримай, дивись
 Занотуй, запиши і запам'ятай,
 Швидше не відставай,
 До знань тягнись!

З'являються усі Діти, Ліра та Мія, починають досліджувати планету, беруть книжки, які Сестри Мудромороки розклали під час номера.

Сестри Мудромороки бачать потенційних учнів, і хочуть їх змусити почати вчитись.

MORTAL COMBAT

Que 10 та **Que 12**

Діти, Ліра та Міа пручаються навчанню, як можуть. Остання залишається Ліра. Ліра, врешті реєт, “перемагає” Сестер Мудроморок і разом з іншими дітьми тікає з планети.

Пластичний перехід - переліт на чергову планету.

Que 11 та **Que 13**

ЕПІЗОД “ПЛАНЕТА ПОРОЖНЕЧНИКІВ”

На сцені з'являються жителі чергової планети - Порожнечники. Їхній головний атрибут - поржнюокі маски, якими вони намагаються загіннотизувати Дітей та стерти їхні особистості.

НОМЕР “МАСКИ”

Que 12 та **Que 14**

В процесі виконання номеру на сцені з'являється Ліра.

*Вмикається **Que 13** та одразу за нею з паузою в 7 секунд **Que 15***

Порожнечники намагаються натягнути на Ліру маску. Ліра пручається, та все ж Порожнечникам вдається це зробити. Тепер Ліра - одна з них.

На сцені з'являються Діти (один або одна з дітей), зрозуміло: Ліра - одна з Порожнечників. Тепер Ліра починає "полювати" за іншими. Зав'язується бій.

НОМЕР "СЦЕНІЧНИЙ БІЙ"

Que 14 та **Que 16**

Посеред бою вибігає Міа.

*Вмикається **Que 15**.*

Міа намагається повернути Ліру, зриває з неї маску.

Міа. *(стривожено)* Ми що все будемо вирішувати кулаками ?

Ліра усвідомлює, що сталося, але Порожнечники не хочуть відпускати Дітей, Ліру та Мію.

*Вмикаються **Que 16** та **Que 19**.*

НОМЕР "СЦЕНІЧНИЙ БІЙ 2"

Порожнечники хочуть захопити всіх Дітей, включно з Лірою та Мією, але діти спільними зусиллями їх перемагають.

Порожнечники тікають, а зморені Діти гуртуються навколо Ліри і Міі.

*Вмикається **Que 17** та **Que 16**.*

Після складного спротиву з Порожнечниками Діти, Ліра та Міа усвідомили, що ще не готові самотужки поратися з проблемами, їм потрібна допомога і підтримка батьків.

ЕПІЗОД “ШЛЯХ ДО ДОМУ”

Дітям, Мії та Лірі починають вчуватися голоси батьків.

ЕТЮД “ЗГАДКА” (з йога болами)

Que 18 та **Que 17**

На сцену по черзі викочуються “згадки” - йога боли. Кожна “згадка” - це фраза мами або тата. Діти, Ліра та Міа підбігають до “згадок”, взаємодіють з ними.

ГЗК (згадка 1). Нікуди не підеш, доки не прибереш у кімнаті!

ГЗК (згадка 2). Коли ти вже за розум візьмешся?!

ГЗК (згадка 3). Усі діти - як діти, а ти?..

ГЗК (згадка 4). І куди ти в такому зібралась?!

ГЗК (згадка 5). А ось у моєму дитинстві такого не було!

Діти взаємодіють зі “згадками” і раптом починають чути продовження тих фраз, які їх раніше дратували. Вони нарешті розуміють, що за тими фразами насправді ховалося, що хотіли їм сказати батьки.

ГЗК. А ось у моєму дитинстві такого не було. *(Голос змінюється на більш чуйний)* Я рада, що це є в твоєму дитинстві! Насолоджуйся!

ГЗК. І куди ти в такому зібралась?! *(Голос змінюється на турботливий)* Бути модною добре. Але, якщо на вулиці холодно, вдягни, будь ласка, шапку.

ГЗК. Нікуди не підеш, доки не прибереш у кімнаті!*(Голос змінюється на приязний)* Я хочу, щоб ти навчилася порядку. Так простіше жити.

ГЗК. Коли ти вже за розум візьмешся?! *(Голос змінюється на більш доброзичливий)* Я переймаюсь твоїм майбутнім і дуже хочу, щоб ти

був щасливий.

ГЗК. Усі діти - як діти, а ти?! (*Голос змінюється на більш ніжний*) А ти - особистість. Твої думки та дії можуть відрізнятись.

НОМЕР “ШЛЯХ ДОДОМУ”

Que 19 та **Que 18**

1К. Господи! Залишилися самотні,
Як тільки загубились між зірками.
Нас може врятувати лише ця стежка.
Я знайду, я знайду свій шлях додому,
Хоч важко буде йти крізь спогадів шалену втому.
Там буде затишно і світло в таких долонях.

П-в.: Шлях додому, додому, додому

Шлях додому, додому, додому

*Після першого куплету і приспіву Діти підбігають до “планет”,
взаємодіють за ними, чують голоси батьків, які повертають їх
додому.*

ГЗК. Я бажаю тобі тільки кращого!

ГЗК. Я так тобою пишаюся!

ГЗК. Я люблю тебе, незважаючи ні на що!

На сцені залишається Ліра. У її руках знову опиняється кулька-глобус. До Ліри підбігає Мія. Вони теж вирушають додому.

ЗТМ

Вмикається світло. Фінальна пісня.

Que 20 та **Que 19**

Всі учасники поступово з'являються на сцені.

Текст. Ось так

Класична історія

Про вічний конфлікт поколінь

Це наша теорія

Про наш дитячий світ

Та світ цей буде не настільки важливим

Не буде цілим і не буде щасливим

Без теплих батьківських обіймів

Рідних обіймів;ddd;;;d

Приспів:

Серед сотень тисяч інших світів знайду

Якщо заблукаєш, серед зірок проведу

Дай мені руку, міцно тримай

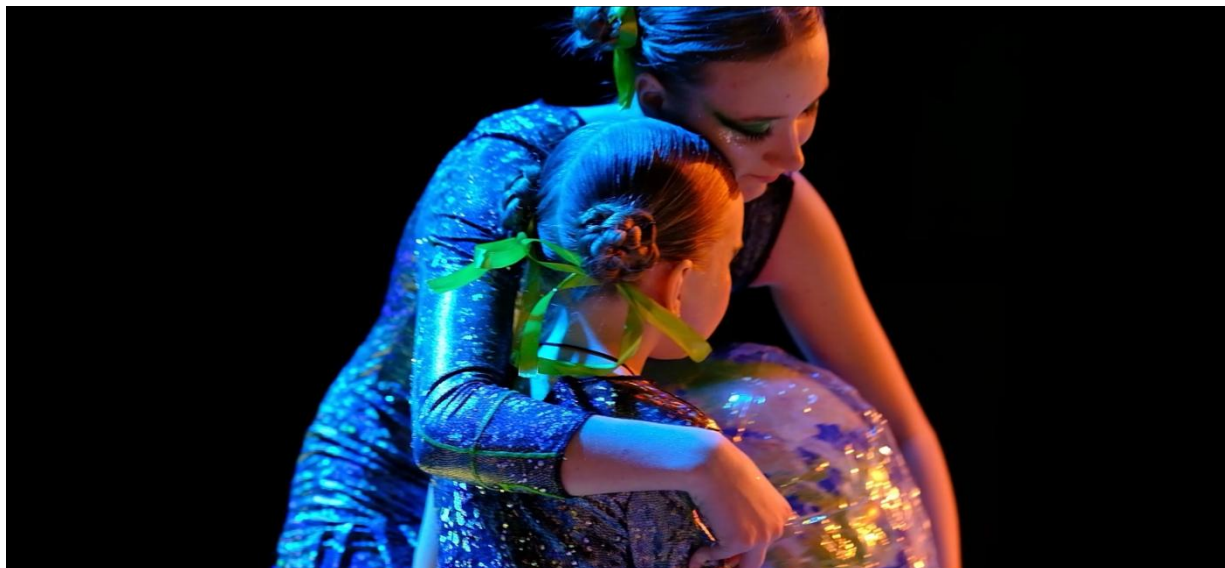
І не відпускай

Я з тобою завжди пліч-о-пліч ти знай

Завжди знай

Після фінальної пісні продовжує грати музика. Артисти кланяються та йдуть за куліси.

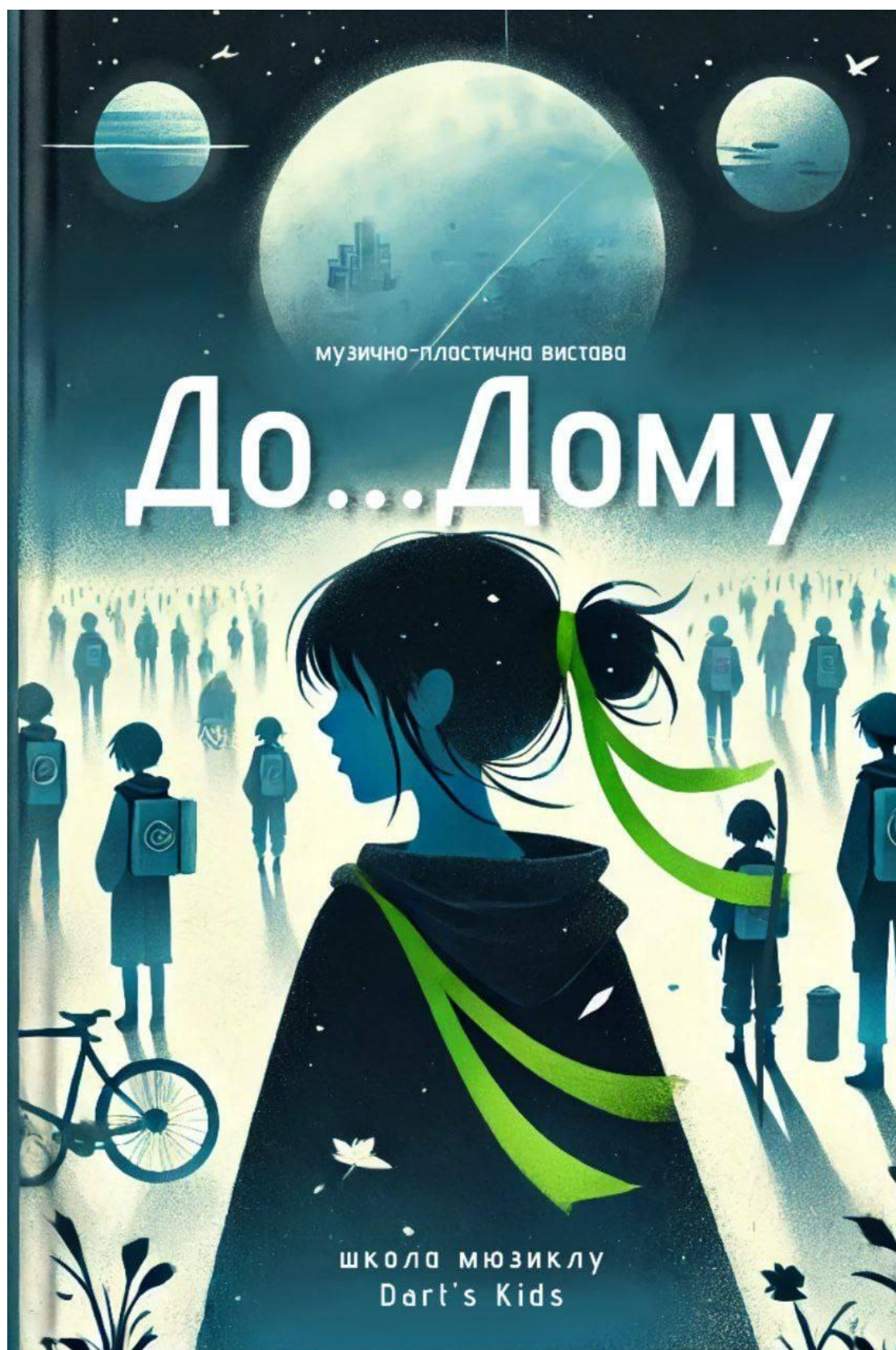
Фото з вистави

Афіша

Відео варіант вистави

Посилання на відео варіант вистави:

<https://drive.google.com/file/d/1SoXU7xjnEB9BEh3NaasZ35DBcsUxP0Sp/view?usp=sharing>